Գ. ՏԱՐԻ Թիւ 1226 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 27 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1903 — 12 ՄԱՐՏ 1903 «Ն. Տ.»

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԱՊ ՓԱՓԻՒ
ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԻՆ
ՏԻԳՐԱՆ ՉԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ,
20, ՊԱՊ. ԱԼԻ ՀԱՏՏԷՍԻ, 20
Կ. ՊՈԼԻՍ

ԱՊ ՓԱՓԻՒ
روزنامه سورهانتاق غزتهسی صاحب امتیازی د. جومك
باب عالی جادهسی نومرو ۲۰
DIRECTION DU JOURNAL ARMÉNIEN
SOURHANDAG
20. Avenue de la Sublime Porte
CONSTANTINOPLE

ԼՈՒՅՍ ՉԻ ՏՐՈՒԻԻ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՈՒՂՂՈՒԱԾ ոեւէ գրութիւն

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՊՈԼՍՈՑ ՀԱՄԱՐ
12 ամիսը կանխիկ ղ. 75
6 » » » 40

ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
ՔՂՔԱՏԱՐԻ ԾԱԽՔԸ ՄԵՐ ՎՐԱՑ
12 ամիսը կանխիկ ղրշ. 100
6 » » » 50

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ՀԱՄԱՐ
ՔՂՔԱՏԱՐԻ ԾԱԽՔԸ ՄԵՐ ՎՐԱՑ
12 ամիսը կանխիկ Ֆրգ. 22
6 » » » 11

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
ԿԸ ԼԱՅՍՆ
ԱՄԷՆ ԱՄՍՈՑ
10 ԻՆ 20 ԻՆ ԵՒ 30 ԻՆ

ՈՒՆՈՒՑՈՒՄԻ ԳԱՅՄԱՆԱԳԻՐ
Մէկ անգամի համար տողը 5 դ.
Մէկ անգամէ աւելի 20 տոկոսով
համար մասնաւոր պայմաններ

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ
ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ
Ա.ՌԱՒԻՕՑՆԵՐԸ ԱՐՇԱԼՈՑՍԻՆ

ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՇՈՒՐՋԸ

Մալթաքաղաքին մէջ, մասնաւորապէս վերջին մէկ քանի ամիսներու մէջ, ոգիներ տեղի ունեցան մեր հրապարակին վրայ, կարելի՞ է խղճի կսպարեալ հանդարտութեամբ յայտարարել թէ անոնց ամէնքն ալ հաւասարապէս իսարդախ մանկութիւններ են։ Բայց, մեզի պարտք համարելով հանդերձ այս խնդրոյն մէջ չափազանցութեան կարեւոր բաժին մը հանել, կ'ընդունինք թէ չարիքը՝ գոյութիւն ունի, թէև խոչորացոյցով դիտուած է, և կ'արժէ որ խղճմիտ քննութեան մը առարկայ ըլլայ։

Զարհաղանցած ըլլալու յանգիմանութիւնը լսելու վտանգը յանձն առնելով, կ'ըսենք թէ՝ այս գործին, ինչպէս արդէն ուրիշ ամէն գործի մէջ, չարիքը՝ նոյն իսկ բարիքին չափազանցութեան մէջ է։ Եւ յիրաւի, Արեւելքի ժողովուրդներուն յատկանշական եղող ընբռնամոլութեան չնորհիւ, առեւտրական թշնամակցութիւնը գաղտնիք չունի մեր մէջ այնպիսի վաճառականներու համար, որոնք չատ քիչ բան ժառանգած են իրենց նախնիքներէն՝ թէ՛ դրամագլուխ և թէ պատեւանդիր պարկեշտութիւն։ Արդ, առեւտրական անատգիւտ լեզուով մը գրուած այն յանձնարարագիրները, որոնք՝ ապպրանքը ընդունողուն կատարեալ բանդեստութեան յայտարար նշաններն են, ասո՛նք են որ յաճախ կը սխալեցնեն օտար գործարանատէրերը՝ ապպրանքը ընդունողուն նիւթական կարողութեան և բարոյական արժանիքին վրայ։

Ուղղամտութենէ զուրկ վաճառականներու կողմէ հնարուած այս խայծին վրայ, պէտք է աւելցնել ուրիշ կարեւոր մըն ալ, որուն յօժարակամ կը փակչին օտար գործարանատէրերը, իրենց գործակցելու պաշտօնը յանձնելով ոչ այնքան վստահելի յանձնակատարներու։ Եւ այդ պարագային չատ դիւրաւ կը հասկցուի այն անուրանալի, բացարձակ ճշմարտութիւնը թէ՝ օտարականները պէտք է պատասխանատուութեան մեծ բաժին մը ստանձնեն այն չարիքին մէջ որուն համար կը դժգոհին, և որմէ իրենց չափ կը տառապին նաև Թուրքիոյ պարկեշտ վաճառականները։

* * *

Կը կարծենք թէ վերի տողերով կրցանք ցուցնել չարիքին պատճառը։ Կը մնայ մեզի հիմայ ցուցնել անոր դարմանը։

Մեր կարծեօք գլխաւոր յանցաւորը օտար գործարանատէրերը, և մա՛նաւանդ իրերը իրենց արտաքին երեւոյթներէն դատելու և ո՛չ այնքան վստահելի ներկայացուցիչներու յանձնելու։ իրենց միամիտ ձգտումը ըլլալով, մենք՝ բնականաբար՝ խորհուրդ կուտանք, որպէս զի իրենց հետաքրքրութիւնները դիմեն տեղեկութիւն ստանալու համար ընտրուելիք ներկայացուցիչի մը մասին, և այդ ներկայացուցիչը չընտրեն՝ առանց նախապէս ապահով ըլլալու անոր գործի մարդու և բարոյական յատկութեանց, ինչպէս նաև անոր յանձնուելիք փափուկ գործին բնութեան մասին։

Եւ երբ Թուրքիոյ վաճառականը համոզուած ըլլայ թէ օտար գործարանատէրը պիտի կրնայ՝ իր պարկեշտ ներկայացուցիչին օժանդակութեամբ՝ իրարմէ որոշել ցորենն ու որոմը, այն ատեն պիտի կրնայ անաղարտ պահել պարկեշտութեան բնածին զգացումը, զոր սակայն մէկ քանիներու յանցապարտ արարքները պիտի կրնան բթացնել գէշ սիրտերու մէջ, մանաւանդ երբ տեսնուի օտար գործարանատէրերու անգիտակից մեղսակցութեան ցաւագին երեւոյթն ալ։

(Առեւտր. Սեճեկի Լրագիր
կ. Պոլսոյ)

ԱՊԱՀԱՐՁԱՆԻ ՀԱՐՑԸ

Մեր հասարակութիւնը երբեմն առիթ ունեցած է զբաղելու այս հարցով, որ տակաւ տիպողական և հարկեցուցիչ երեւոյթ մը կ'առնէ, ցորչափ կը յառաջանայ ժամանակը և ցորչափ անխուսափելի պարագաներու բերմամբ մարմին կ'առնէ այն և կը դառնայ օրուան կարեւոր խնդիրներէն մէկը։ Բնական է որ այս խնդրոյն չուրջ յարուցուած ո և է աղմուկ պիտի երթայ մարիլ հեռուն, անօգուտ արձագանգի մը պէս, և ամուսնական օրէնքներու անբռնաբարելիութեան վարկածը կարգ մը մարդերու համար, առ այժմ, աւելի քանաւորական թուի իր դժուարամարս հանգամանքով։

Բայց երբ խնդիրը երեւան կուգայ քննութեան առ կամ նա կերպով, կընայ համարուիլ քայլ մը դէպ ի կարելիութիւն, և այդ կարելիութեան համար է որ աշխատեցան մէկ քանի դարէ ի վեր խորհող միտքեր, օրագրողներ, հրապարակագիրներ, օրէնսդէտներ, ինչ որ իր անխուսափելի արդիւնքն ունեցաւ։ Մեզմէ հազար անգամ կրկնամոլ ժողովուրդներ ընդունեցան, մասամբ, ամուսնական օրինաց բարեշրջումը՝ չափաւոր սահմանի մը մէջ, և այսօր այդ սահմանն է որ ընդդարնել կ'աշխատուի զարգացեալ երկիրներու մէջ, թէև թերու դէմ կարծիքներու իրերաբաղխումը կը չարունակուի ցայսօր։ Քաղաքակիրթ ժողովուրդներէ ոմանք տակաւին առկախ կը թողուն երկուստեք նպատակաւոր պայմաններով ամուսնալուծման հարցը, հակառակ բոլոր անպատեհութեանց որոնք ընկերային լայն և դրժուարին վէրքեր կը բանան ի՛ն լուսաւորեալ կեդրոնէն մինչեւ յետին գիւղական անկիւնի համայնքին ծոցը։

Նախ քննենք խնդրոյն երեւոյթները յետին դասակարգէն։

Ալբերու պայմանները այսօր այնքան դժուարացած են այլ եւ այլ երկիրներու մէջ անտեսական պայմաններու հետեւանքով, որ աննախանձելի եւ չուարած կացութեան կը մատնեն լրջմտի դատապարտուած կինը, սակայն անիկասմէն քանէ առաջ ապրելու պէտք ունի եւ իրաւունք։ Երբ նիւթական հարցը կը ցցուի իր ազեղ իրականութեամբ, երբ գործը կը պակսի եւ չորթաքեկ հացը այնքան դժուարին կը դառնայ հայթայթել, երբ անօթութեան տուայտանքը իր ահռելի աւերները կը գործէ, ֆիղիքապէս ինկած արարածը քայլ մը միայն ունի դէպի բարոյական անկում որ չուշանար։ Հազար անգամ աւելի եղկելի են անոնք որ կը մարտիրոսանան ալքոլամոլ կամ դէգ ամուսնոյ մը բիրտ խստութիւններէն, որոնց հացը արցունքով թաթխուած է եւ որոնց կեանքէն յուսոյ երազ մը չէ սահած երբէք։ արհեստականն եւ բնական պերճանքներով լի աշխարհը, մեծ եւ դիւր կեանքը, պոռնիկաներն եւ մայթերուն վրայ եռ ու զեռ երջանիկ բազմութիւնը աւելի դառը կը թերեն հէք կնոջ սիւ կացութիւնը, որ իր ատելի ամուսնոյն ձեղնայարկի խցիկէն կամ մերկ պատերով սենեակէն խոյս կուտայ և կամ կը մնայ յանցապարտ մեղաւորուհի մը դարձած։

Բարձր պայմանի կինը աւելի՛ կը տուայտի բարոյական ցաւերով, որոնք աւելի սուր հանգամանք ունին բոլոր բարոյական մեծ վիշտերուն պէս, իրենց չարունակական երկարատեւ լլկանքով։ Ասոնք գրեթէ մեծ մասամբ յարիացած ամուսիններու լքեալ կիներն են, որոնց կը զուգուի նոյն իսկ յարգանքը, ակնածանքի բաժինը, որ մասամբ պիտի մոռցնել տար յաւիտենական ուխտին դժուարը։ Հազար անգամ աւելի երջանիկ է կինը, եթէ տակաւին գաղտնիք մըն է իր լքուած կնկան վիճակը, եթէ կրցած է ծածկել իր սրտին թալուկը հետաքրքիր աչքերէ։ Կը մնայ նէ իր երազած իդէալին փլուզումին տակ, անկարող ըմբռնած քայլ մը առնելու, օրէնքին անբռնաբարելի խստութեան տակ կքած։

Թող չկարծուի թէ կինը կ'ուզենք ներկայացնել յաւիտենական զոհը ամուսնական օրէնքին խստութեան։ Այրն ալ հաւասարապէս զոհուած է անոր, կնոջ անբացատրելի քմայքներուն, բարքի ապականութեան, անոտի համղումներուն պատճառաւ։ բոլոր ատենք միացած, յաճախ կինը կ'ընէն աչխարհի անտանելի արարած։ Զանց կ'ընենք ջղային գերագրգիռ վիճակը որով հիւանդ երեւակայութեան մը տրտունջներուն առարկան կ'ըլլայ հեգ այրը, կեանքի անողոք կռիւներէն, օրուան տաժանքէն դարձին, այն պահուն իսկ որ պիտի մոռնար գոյութեան կռիւին դէմ տարած պայքարները, այն պահուն որ նիւթապատ հաչիւները պիտի մերկանային, ընտանեկան խազաղիկ մթնոլորտին մէջ վերատանալու համար վաղորդայնի ուժը՝ կագն ու կռիւը կը կանգնին իր դէմ՝ քաւելով անոր կորովին վերջին մնացորդը, անիծել տալով ամուսնական կեանքը, որ լուծի մը կեղեքիչ ծանրութեամբ կը ճնշէ ամենատոր կաչկանդումով։

Պիտի չուզենք ընդլայնել ամուսնական ձախողուածին բոլոր պատկերները եւ ոչ մանել անոր քնախօսական փուլերուն մէջ։ սատր համար իսկ զանց կ'ընեմ մանրամասնել տարիներով լքեալ ուած նորահարսերու տխուր և այրեաց-

եալ վիճակը, սարսռատ վերյուշումը չտալու համար կեանքին գաւառի այդ եղկելի արարածներուն, որ այն ինչ մերկացած իրենց նարնջածաղկի քողէն՝ բացակայ սիրելեաց վերադարձին կը սպասեն, հորիզոնին ախուր մթութեան յառած աչքերնին։ Հոս սոսկ գոյութեան պէտքն է որ բարձրագագակ կը գոչէ ամուսնական օրէնքին բարեշրջման հարկը, յանուն բարոյականի, յանուն ինկածներուն և լքուածներուն, կեղեքուածներուն և անարգուածներուն։

Քաղաքացիական կեանքը իր ամենայեղին մանրամասնութեանց մէջ գիւրազոյց օրէնքներու չարք մը ունի, ի չնորհս որոնց ամենագժուարին պարագաներէ դուրս կուգայ մարդ՝ վերստացած եւ տիրացած իր իրաւանց։ Աչխատական կեանքը կրօնական եւ եկեղեցական օրէնսդրութեան տակ իր դէմը ունի բացարձակ անկարելին, անբռնաբարելի ուժը նուիրագործուածին, ուխտին առ յաւէտ կաչկանդումը։ Սրբազոյն իսէալն է, յարմարցուած հասարակ մահկանացուներու, տկար էակներու, ցոփունիներու, որոնք հաւատքի սուրբ փայլատակումը չեն զգացած իրենց մէջ, ամուսնական յարկը կեանքի ապաճար մը չեն նկատած, այլ նկատած են բոյն մը արբշռուած երազներու, հիւանդ մազի մը ախտաւոր ըմբռնումով։

Հոս բնականապէս օրէնքը կեանքի խորտակումներ կը սփռէ իր չուրջը. կսկծեցուցիչ աւերներ, ընկերութեան ծոցին մէջ տառապագինմարտիրոսուողներ, որոնք ի զուր պիտի աղաղակեն իրենց թաթ կեանքի երջանկութիւնը կամ յաղողուածներու անատրեր ամբոխը ծիծաղի քրքիջով պիտի պատասխանէ այդ աղաղակներուն, զօրաւորի իրաւունքը ի գործ դնելով, արհամարհանքի լռամանքը ժայթքելով բոլոր ինկածներուն, բոլոր դասալիքներուն։ Ու ողղախոհներու խմբակը պիտի գոչէ «բարեչրջո՛ւմ ամուսնական օրէնքներու»։ Բայց քանի որ անհատի մը քով կը պակսի ֆիղիքական եւ բարոյական կորովը՝ տառապելու եւ չատ տառապելու անտրտունջ, երբ հոգին է որ կ'ըմբռնտանայ, երկու ամրոներուն կեանքը անկարելի կը դառնայ, եւ իրերք կը յանգին իրենց բնական վախճանին՝ բաժանման։ Այդ բաժանումը ապօրինի է, ընկերութիւնը ոխ կը պահէ անոնց, մատնացոյց կը նշանակէ իր բոլոր նախապաշարմանց թափովը. չի կրնար հասկնալ թէ բնութեան գիրկը ամէն ինչ յարափոփոխ է, ֆիղիքական աչխարհը, իրեր, մարդիկ, զգացմունք։ Ժամանակին ուժը կը մաշէ իր ենթականը, ոչինչ կը թողու իր նորութեան մէջ, ոչինչ կը վերածնի իր լրութենէն. յարափոփոխ բնութեան տակ կառուած դաչինքներն են զոր անդառնալի կը հաչակէ, Հաւատքի սեղանին վրայ բարձրացուցած։ Անհատական տկարութեան կաչկանդող կապը անլուծելի է ուրիշի. երկու ամրոց մէն կ'արձակուի ոչ պատճառապէս, և ապօրինի կեանքն է որ կը սկսի ընկերութեան ծոցին մէջ, լքեալ քուածներու եւ տառապածներու արցունքը կը հո՛սի, տաք արտասուներ թողլով ամուսնական օրինագրքին էջերուն մէջ։

«Զոր Աստուած զուգեաց մարդ մի մեկնեսցէ»։

* * *

Քրիստոնէութեան տաք հաւատքի դարերը երբ անցան ու աւելի դրական ժամանակներ յաջորդեցին անոնց, սրբազարոն բարքերը երբ տեղի տուին ապերասան ցոփութեանց, վկայուհիներու հեղած արիւնները երբ պաղեցան եւ նկեղեցւոյ դուռերը վերստին կանգնեցին իրենց սրտին մէջ սիրոյ եւ ապականութեան բագինը, եղան որ խորհեցան թէ Հաւատքի այդ անուշ կապը մնալու էր միայն զօրաւորներուն վրայ, ու ինչպէս ի հնումն Եգիպտացիք, Յոյնք, Հռովմայեցիք, Հրեայք հաստատած էին ամուսնալուծման օրէնքը, Արեւմուտքի ժողովուրդներէն չատեր ընդունեցին զայն, սահմանելով ամուսնական օրինազանցութեան պարագաները։

Հռովմայեցիք ապահարզանը կը նըկատէին օրէնք մը, զոր ի գործ կը դրնէին նոյն իսկ արձակուողին բացակայութեանը, եօթը վկաներու ներկայութեան։

Ահաւասիկ ամուսնալուծման բազմաթիւ պատճառներէն մէկ քանին.—Տարագրութիւն կամ չորեքամեայ բացակայութեան ամուսնոյ, կնոջ յիմարութեան պարագան. եկեղեցական կարգի ստացում, ծերութիւն, անքաւժելի հիւանդութիւն, անբարոյականութիւն, ոեւէ ոճրագործ ձեռնարկ, բնութեան անհամաձայնութենէ ծագած վէճեր, վերջապէս ժոխտաւորած հաւատութիւն բաժանման։

Իրաւ է թէ, ինչպէս միջին դարու պատմութիւնը ցոյց կուտայ, ապահարզանը իր ծագման ժամանակամիջոցին իշխանուհիներու և մեծ տիկիններ քաժանման նպատակ ի չահ եկեղեցւոյ, այլ յետոյ պաշտօնապէս ընդունուեցաւ մէկ քանի Պապերէ, Յոյն եւ Բողոքական եկեղեցիներու պետերէն. Ցրտնամիկ 1789ի դէպքերէն առաջ ոչ մէկ օրէնք ունէր արգելիչ՝ ընդդէմ ամուսնալուծութեան։ Հոն, Ցրտնասյի մէջ անհատական ազատութեան չահուն համար ապահարզանի հարցը դադրած էր խնդրոյ առարկայ ըլլալէ, բայց յաջորդաբար այնուհետեւ այլ եւ այլ ժամանակներու մէջ ընդունուած և ջնջուած է փոփոխակի։

Այսօր եթէ քաղաքակիրթ ազգաց օրէնսգիտութեան վրայ ակնարկ մը դարձնենք ի մասին ամուսնալուծման, ինչպէս Պատ. Վոդ, Հոլանտա, Աւստրիա, ապահարզանը ընդունուած իրողութիւն մըն է նաև Բողոքական և Օրթոտօքս երկիրներու մէջ։

Ժամ չէ՞ նկատի առնելու, մենք որ ամուսնական օրինազանցութեան զոհուածներու, ապահեռն ու լքուած կիներու ամբոխ մը ունինք, որոնք ի զուր ըսպասեցին իրենց ամուսիններու դարձին, կարօտի եւ անօթութեան տուայտանքը մաչեցին անոնց գեղեցկայուղ հասակը. անոնք են որ բոլոր կը բանան հիմ օրէնքին վակժոյժ խստութեան դէմ։

Իրիս

«ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿԻ ԳՐԱԿԱՆ ԹԵՐԹՕՆԸ '44

Ց. Ց. ՊԱՐՈՆԵԱՆ

ՔԱՂԱՔԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՎՆԱՍՆԵՐԸ

ԺԴ.

—Միւսիւ, չուտ մը դէղ մը տալիք ականջիս։

—Սպասեցէ՛ք, բժիշկը հիմայ կուգայ։

Զաքար աղան աթոռի մը վրայ կը նստի, գլուխն ձեռաց մէջ, աչխարհ աչքին չերեւար։ Խօսելու կարողութիւն չունի։ Բայց կը թողո՛ւն մարդուս չխօսիլ... քունի խօսիլ կուտան։

—Կարծեմ ականջնիդ կը ցաւի, կըսէ հիւանդներէն մին։

Իբրեւ այո գլուխը կը ծռէ Զաքար աղան։

—Շատո՞նց է վեր կը ցաւի։

Իբրեւ ոչ գլուխը վեր կը վերցնէ Զաքար աղան։

—Ե՞շտ կը ցաւի։

Իբր շատ գլուխը կը չարժէ քանի մ'անգամ Զաքար աղան։

—Ինչէ՞ն առաջ եկաւ։

Պատասխանը գլխուս չարժմամբ տալն կարելի չէր. լռութիւնն քաղաքավարութեան հակառակ էր. ինչո՞ւդ պիտք մը պիտի դատապարտուէր քաղաքավարութենէ. ուստի Զաքար աղան, թէեւ ընկճուած ցաւին ներքեւ, ձեռքն ականջին վրայ կսկսի խօսիլ։

—Պէ աղբար երէկ իրիկուն քիչ մը քրտնած էի... վնասորի թիւ 2 չոգենաւը մտայ...

—Ներեցէք, թիւ 2 չոգենաւը Հիսար կը հանդիպի՞ մի, ընդմիջեց հիւանդներէն մին։

—Այո՛, կը հանդիպի։

—Շատ ծանր կը քալէ ան չոգենաւն, կըսէ հիւանդներէն ումն։

—Ես ան չոգենաւը քնաւ չեմ մրտներ, կը յարէ երրորդ մը։

—Ես ալ մտած չունիմ կաւելցնէ չորրորդ մը։

—Էյ, թիւ 2 չոգենաւն մտաք... յետո՛յ... կը հարցունէ ինքիզ առաջ եկաւի հեղինակը։

—Թիւ 2 չոգենաւը մտայ, Ղազարոս աղան ըսաւ որ...

—Ասօգդ մի մոռնար, Ղազարոս աղան ըսածդ սա մեր բարեկամ կօչկակա՞րն է, կը հարցնէ հիւանդներէն մին։

—Այո՛։

—Ինչպէ՞ս եղան գործերը։

—Ղազարոս աղային գործն աւրըւած էր որ... կը հարցնէ երկրորդը։

—Մի՞ր Ղազարոս աղան, կը պոռայ երրորդը զարմացմամբ։

—Աւրուած էր եա՛, կը պատասխանէ չորրորդը, անառակ փեսայի մ'ինկաւ մարդը... Դերենիկին... տունն ինչ կար չկար ծախեց։

—Դերենի՞կը... սա՛... Դերենիկը... վայ անպիտան... Բարեղին տղան... հայրը բարի մարդ էր...

—Անանկ է նէ մօրը ելեր է կըսէ մին։

—Մայրն ալ բարի կնիկ մ'էր ճանըմ, կը մրմռայ ուրիշ մը,

—Սեղճ Ղազարոս աղա... կըսէ միւսը, ինչ աղէկ կօչիկ կը կարէ, ա՛ժան և դիմացկուն...։

—Կօշիկը չկրնար ոտքի յարմարցնել, կը պատասխանէ ուրիշ մը, քանի մը խալիպներ ունի միշտ, անոնց վրայ կը ձեւէ, և կուզէ որ բոլոր հիւանդներուն ոտքերն իր խալիպներուն մեծութիւնն ու ձեւն ունենան։

Հիւանդաց այս խօսակցութեան միջին Զաքար աղան երկու ցաւ միանգամայն կզգար. առաջինն ականջի ցաւ, երկրորդն ընդմիջման ցաւ։ Թող չեն տար մարդուն որ խօսի, ինչպէս որ քիչ մ'առաջ թող չտուին որ չխօսէր։

Բայց քաղաքավարութիւնը հրամայեց որ համբերէր և համբերեց մինչեւ որ առաջին հարցման հեղինակն խօսք առնելով ըսաւ.

—Բայց թողունք խալիպները և մըտիկ ընենք Զաքար աղան։ Էյ, Զաքար աղա, ինչ ըսաւ Ղազարոս աղան։

—Ղազարոս աղան ըսաւ որ, չոգենաւին գլուխը նստինք, քիչ մը հով առնենք...

—Ասօգդ մեղրով կը կարամ, քրտնած քրտնած չոգենաւին գլուխը կը նստուի՞ մի աղբար, ըսաւ հիւանդներէն մին որուն համակարծիք գտնուեցան նաեւ միւսները։

—Չնստուիր ա՛։

—Մեծ անխոհեմութիւն է։

—Առողջապահական օրինաց տգէտ ըլլալ ըսել է։

—Դուք հրաւիրած էք ձեր ցաւը։

—Երկաթեայ ականջ մ'անգամ քրտնած քրտնած հովին առջեւ դրուելու չէ։

—Պարզապէս խենդութիւն է։

—Չիտակն յիմարութիւն է։

Զաքար աղային համբերութիւնն հատնելու վրայ է, քաղաքավարութիւնն կը լեցնէ անոր համբերութեան անօթն։ Կսպասէ և յետոյ կը չարունակէ խօսքն ունկնդրաց հրաւէրին վրայ։

—Քրտնած եմ, կը մսիմ ըսի և վարի սենեակն իջանք նստեցանք...

Դարձեալ ընդմիջում.

—Ապրիս... տեսար մի խելացիութիւնը։

—Ներեցէք ուրեմն։

—Ասօգդերնիս ետ կառնենք։

—Սանկ ըսէ... մենք կարծեցինք որ չոգենաւին գլուխը նստեր ես։

(Շարունակելի)

ՏԻՊԱՐ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԳԱՒԱՌԻ ՄԷՋ

Բարեկենդանի շաբաթ օրը հարսնացուցինք Օր. Պէտրիս Դերձակեանը, որ, անցած սեպտեմբերի սկիզբը, ուսուցչուհի բերուեցաւ մեր վարժարանին։

Շնորհաւորելի ամուսնութիւն մըն է կատարուածը. վասն զի Օր. Դերձակեան իրեն փեսայ ունեցաւ երիտասարդ մը, որ իր արտաքին շնորհներուն հետ, ունեցած է պարկեշտ երիտասարդի կեանքը. աշխատանքով յառաջ եկողի պատիւը կը վայելէ, վարկ ու համակրանք ունի մեր քաղաքի առեւտրական հրապարակին վրայ։

Դալով Օր. Դերձակեանի, (այսօր տիկին Գալֆաեան), Պոլսեցի այն աղջիկներէն է, որոնք հազուագիւտ են իրենց ինչ առաւելութիւններով։ Էսաեան վարժարանի աւարտականներէն է, նախորդ տարի պաշտօնավարած Կիրասոնի մէջ, սեպտեմբերին հոս բերուած։ Աչխոյժ մտքով ու սրտով, ցածութիւններէ վեր, աննկուն բնաւորութիւնով օժտուած, ստորանկելու անտրամադիր, առնացի էութիւն մըն է այն համակրելի պատկերին մէջ, ուր ամէն ինչ կանացի է փափկութիւնով ու յօրինուածքով։

Իր կարճատեւ պաշտօնավարութեանը մէջ չա՛տ բան սովրեցուց մեզի իր կոչումէն։ Մեր գաւառական ըմբռնումները երբ իրեն դէմ հանեցին համակրութեան պէս փցուն մգլոտութիւններ, ողորմելի միջավայրի ստորնութիւններ, ապշած հիացինք, տեսնելով մայրաքաղաքցի աղջիկ մը որ, նիւթական աննախանձելի դրութեան մէջ, արիաբար ոտքերուն տակը կը դնէ դրամը, ու պարզապէս, համոզումի համար, ամէն հնարքներէ ու մեքենայութիւններէ վեր կը կանգնի։ Այսպէս, անհասկնալի մեր պաշտօնական շրջանակին ու հասարակ մաքերու, հասկնալի եղած էր սակայն երիտասարդի մը, որ իր գաւառական ըմբռնումներուն մէջ կրցած էր գնահատել Օր. Դերձակեանը, ու ասպետաբար փնտռ սիրտը միայն խնդրած էր։

Ո՛րչափ ալ մտքի ու դաստիարակութեան տարբերութիւններ ըլլան երկու նորապսակներուն մէջ, աշխատութեան պատիւը, երիտասարդութեան առաւելութիւնը հաւասար է երկուքին ալ մէջտեղը. մէկը տեսաբանութիւններ ունի, միւսը գործնականութիւններ, այնպէս որ տարբեր արժանիքներ միեւնոյն պատիւը կը չինեն։ Գալով սրտի ազնուութեան, գեղեցիկ զարդ մըն է ան Պ. Գալֆաեանի։

Այդ ամուսնութեան բարեդիպութիւնը մեծապէս գնահատուեցաւ այն Ցոյն ընտանիքներէն ու Եւրոպացի անհատներէն, որոնք գործով ու պաշտօնով այս տեղ կը գտնուին։ Պսակի ժամուն ամենէն աւելի աչքի կը զարնէր եկեղեցիին մէջ ատոնց պատուաբեր ներկայութիւնը. ամենէն ազուոր շնորհաւորութիւններն ու խնդակցութիւնները ատոնց կողմէ եղած են Պ. Գալֆաեանի, որ գիտցած էր այնքան լաւ ընտրութիւն մը ընել։

Հիմա, շնորհաւորութիւնով ու բարեմաղթութիւնով, կը փափաքինք որ տիկին Գալֆաեան, իբրեւ մայրաքաղաքցի աղջիկ ու մանաւանդ լոյսի զաւակ, օրինակ հանդիսանայ մեզի իր գաւառացի քոյրերուն մէջ, ու գործնականապէս հաստատէ թէ մեծ արժանիք մը չէ՛ նախապաշարումներու մէջ, հին մգլոտութեանց հետ ծունկ ծունկի նստիլը, պարագայ մը որ մեր տիկիններուն առաւելութիւնն է, հաստատէ թէ ի՛նչպէս տանը կառավարութեան մէջ իր դերը կրնայ ունենալ մտքի լոյսը, փորձով ապացուցանէ թէ փեսուրի մը չափ ալ արժէք չունի անմշակ նայուածքը իբրեւ համեստութեան նշանակ, ափսական դանդաղութիւնը՝ իբրեւ պարկեշտութիւն։

Դասքեմուեճ — ՀԻՆ ԲԱՐԵԿԱՄ ՄԸ

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԵՒՐՈՊԱ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԴԷՄ.—Ամերիկայի յառաջդիմութիւնները, քաղաքական թէ տնտեսական կռուանին վըրայ, կը զբաղեցնեն մինչ լուրջ միտքերը Եւրոպայի մէջ։ Բրոֆ. Ճիւլիըս Վոլֆ այս անգամ շատ նշանակալից յօդուած մը հրատարակեր է «Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէ» թերթին մէջ, «Տնտեսական միութիւն մը՝ Կեդր. Եւրոպայի» խորագրով։ Այս յօդուածին հեղինակն ալ, ուրիշ բրօֆէսէօրի մը՝ Ֆօն Վալթէրսհաւզէնի՝ նման, կը չեշտէ մաքսային միութիւն մը, Զօլվէրէյն մը, հաստատելու պէտքը, կարենալու համար մարտնչիլ երիտասարդ և հուժկու հսկային, Ամերիկայի Մ. Նահանգներուն դէմ, որ կը պատրաստուի իր թեւերը երկնցնել երկու Ովկիանոսներէն անդին։ Այս տնտեսական դաշնակցութիւնը պէտք է մարտնչի Ամերիկայի առեւտրական գործառնութեանց ընդարձակման դէմ, կազմակերպելով ճարտարագործական Թրըստներ՝ Կեդր. Եւրոպայի գործատէրերուն կողմէ։ Այն պետութիւնները, որոնց կը պատկանին այս տեսութիւնները, բրոֆէսէօրին կարծիքով պէտք է որ հիմնական կէտի մը վրայ միացնեն իրենց առեւտրական քաղաքականութիւնը և առեւտրական օրէնքները, միւս պետութիւններու տալ կարեւոր առանձնաշնորհումներ և առաւելութիւններ՝ մաքսային և երկաթուղիի փոխադրութեանց սակագոյցերու մասին։ «Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէ» ուրիշ յօդուածի մը մէջ կ'ըսէ թէ քաղաքական նշանաւոր անձնաւորութիւններ մեծապէս մտահոգ են արդէն առեւտրական ճիւղին մէջ Մ. Նահանգներու ըրած ոտնձգութեանց համար։ Այս անձնաւորութիւններուն մէջ կը յիշուին ի մէջ այլոց Աւստրիոյ-Հունգարիոյ Արտաքին գործոց նախարար Կօլուխօվսքի կոմսը, Աւստրիոյ և Բրուսիոյ առեւտրական նախարարները, Հացֆէլտ իշխանը, ևն.։ Ժողովրդեան պիտի ծանուցուի միջազգային առեւտրական դաշնագրին վերջնական ծրագիրը, երբ այդ դաշնագրին վերաբերեալ դժուարութիւնները հարթուին։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՆԱՒԱՏԻՆ ՆՈՐ ԿԱՑԱՆԻՆ համար 2,500,000 ոսկերլին ծախք պիտի ըլլայ։ Առ այժմ կառավարութեան գլխաւոր նպատակն է նաւատորմիղի կեդրոն մը հաստատել Հիւսիսային Ծովուն մէջ, պէտք եղած ատեն շարժման մէջ դնելու համար։ Մեծ քանակութեամբ ռազմամթերք պիտի ամբարուի։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ.— Անցեալ օրը գումարում մը տեղի ունեցաւ Անգլիոյ մէջ, Լոնտոնի Առեւտրական Ընկերակցութեան հովանաւորութեան տակ, Գերմանիոյ մաքսային նոր սակագոյցին դէմ բողոքելու համար։ Նախագահը հաստատեց թէ Գերմանիոյ մէջ մաքսային սակագոյցը աւելի՛ բարձրացնելու պահանջումներ կ'ըլլան, և եթէ նոր սակագոյցը գործադրուի, մեծ հարուած մը պիտի ըլլայ Անգլիոյ առեւտրական ձեռնարկութեան։ Կառավարութիւնը եւրոպական բանակներու վրայ կը վիճաբանի, չարունակեց նախագահը, երեսի վրայ ձգելով երկրին վաճառականութիւնը։ Ուրիշ քանի մը ատենաբաններ ալ խօսք առնելով, հաստատեցին թէ Անգլիա երբէք չի կրնար մրցիլ Գերմանիոյ հետ, գլխաւորաբար պզտիկ վարձքերու պատճառաւ։ Ցետոյ միաձայնութեամբ որոշում մը քուէարկուեցաւ, որուն մէջ կ'ըսուէր թէ գերմանական նոր սակագոյցին գործադրութիւնը վնասակար պիտի ըլլայ անգլիական վաճառականութեան, և կը խնդրուէր կառավարութենէն բանակցութիւններ կատարել, սակագոյցի մասնաւոր պայմանագրութիւններ կնքելու համար Գերմանիոյ և ուրիշ երկիրներու հետ։ Որոշուեցաւ նաեւ մասնախումբ երբ կազմել, տեղական ճարտարարագործութիւնները ներկայացնելու համար։

— Անգլիական կառավարութիւնը մտերս առեւտրական նոր դաշնագրի մը համար պիտի բանակցի Գերմանիոյ հետ։ Անգլիա տարին 38 միլիոն ոսկերլին արժողութեամբ ապրանք կ'արտածէ Գերմանիա։

ՕՏԵՍԱՅԻ, Նաբոլիի և Նիւ-Եորքի միջեւ հաստատուած շոգենաւային նոր գծին երթեւեկութիւնները պիտի սկըսին ապրիլին Զարին Իտալիա այցելած միջոցին։ Երթեւեկութիւնները երեք շոգենաւով պիտի սկսին, բայց ամառը երկու հատ ալ պիտի աւելցուի։ Այս գիծը հաստատուած է Ռուսիոյ կամաւոր Տորմիղին կողմէ։

ԿԵԴՐ. ԱՍԻՈՅ և Ծայր. Արեւելքի մէջ երկրախուզութիւն կատարելու համար, Ռուսիոյ արտաքին գործոց պաշտօնատան մէջ մասնախումբ մը կազմուեր է։ Այս մասնախումբին հետազօտութեան գլխաւոր նիւթը պիտի կազմեն պատմական, հնագիտական, լեզուաբանական և ազգագրական խնդիրներ։ Հրատարակուած կանոնագրէն կը հասկցուի թէ ամէն ազգերու գիտնականները պիտի կրնան անդամակցիլ այս մասնախումբին։ Կեդրոնական և Արեւելեան Ասիոյ հետախուզութեանց միջազգային մասնախումբերուն նախագահը և այն միւս անդամները, որոնք Բեդերպուրկ կը գտնուին, նոյն քաղաքը բնակելու միջոցին իրաւունք պիտի ունենան մասնակցելու ռուսական մասնախումբին նիստերուն։

ԳԵՐՄԱՆ ԿԱՅՍԵՐ ՆԱՄԱԿԸ.— Զըրոյց պտտեր է թէ գերման կայսեր հռչակաւոր նամակը գրի առնողները երկու բողոքական երէցներ եղած են, և թէ կայսրը ատոր մէջ Մեծն-Կարոլոսի, Հիւմիբրադիի, Վիլհէլմ Ա.ի անունները միայն աւելցուցած է։

Արդ, «Ա.կէմայնէ Զայթունկ» կը հաստատէ թէ ծովակալ Հօլմանի հասցէին գերման կայսեր կողմէ ուղղուած է «Բաքելոն և Ս. Գիրքը» խորագիրը կրող նամակը առաջին բառէն մինչեւ վերջը Ն. Վեհափառութեան գրչէն ելած է, առանց ո և է օտար աշխատակցութեան։ Գերմանիոյ կէս-պաշտօնական թերթը կը յարէ թէ նոյն նամակին իւրաքանչիւր պարբերութիւնը Վիլհէլմ կայսեր անհատականութեան դրոշմը կը կրէր արդէն։

ԹՐԱՆՍՎԱԼԻ ԵՒ ՕՐԱՆԺԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆԵՐԸ.— Թրանսվալի և Օրանժի կուսակալ Լորտ Միլնըր, Թրանսվալի և Օրանժի Գաղթավայրերուն մէջ չինուելիք երկաթուղիներու շինութեանց բացումը կատարելով, ըսեր է թէ այսուհետեւ երկու նոր գաղթավայրերու երկաթուղիներու դրութիւնը առանձին կազմակերպութիւն չպիտի ունենայ, այլ երկու երկիրներու բնակիչներուն սեփականութիւնը պիտի ըլլայ հաւասարապէս։ Այս երկաթուղիներու երկարաձգման և ճիւղաւորման համար 10 միլիոն ոսկերլին ոսկիի ծախք մը պիտի ըլլայ։

ԳԱՄՈՎ ԵՒՆ. ԼԵՑՈՒՆ ՍՏԱՄՈՔՍ ՄԸ.— Անցած շաբաթ օրը բժշկական գործողութիւն մը կատարուեցաւ Ամերիկեան հիւանդանոցի մը մէջ, Քլօտ Թրիմպլ անուն խոհարարի մը վրայ, որ ստամոքսի սաստիկ ցաւէ կը դգար։ Բժիշկները խորհրդակցելէ վերջը, որոշեցին գործողութիւն մը կատարել մարդուն ստամոքսին վրայ, որուն հետեւանքով 453 մանր գամ, 41 պզտիկ դանակի շեղբ, 142 պտուտակաւոր գամ, 40 գնդասեղի ծայր՝ կօշկակարի հերիւնին ծայրերուն նման, վեց ու կէս ունկի մանրուած ապակի և երեք ինչէց երկաթ թել գտնուեցաւ ստամոքսին մէջէն։ Ցայտնի չէ թէ խոհարարը ի՛նչպէս կլլած է այս զանազան տեսակ առարկաները։

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆ ԴԷՄ

Առողջութիւնը՝ պարտաւորիչ և ձրի, և կամ գրեթէ ձրի։ Ահա գաղափար մը զոր յղացեր է Զուիցերիոյ Զիւրիխ քաղաքին քաղաքապետութիւնը։ Եւ յիրաւի, Հելվետիոյ այդ կարեւոր քաղաքին քաղաքապետական խորհուրդը ծրագիր մը պատրաստեր է, որուն համաձայն նոր տուրք մը պիտի առնուի՝ բժշկական տուրք անունով, որու ենթակայ պիտի ըլլան 16 տարեկանէն վեր բոլոր անձերը։ Այս տուրքը որոշուած է 4 ֆր. 35 սանդիմ, իւրաքանչիւր անձի համար։ Ասկէ զատ Զիւրիխ քաղաքը պետութենէն խոստում ստացեր է 1 ֆր. 25 սանթիմի յաւելուածական գումար մը տալու իւրաքանչիւր անձի վրայ, ինչ որ տարեկան իբր 500000 ֆր ի գումար մը պիտի գոյացնէ։

Բաւասուն բժիշկներ, Զիւրիխի լաւագոյն բժիշկներէն ընտրուած, տարեկան 12500 ֆր. թոշակի փոխարէն, պաշտօն պիտի ստանձնեն խնամելու բոլոր բնակիչները՝ մեծ թէ պզտիկ։ Անոնք միեւնոյն ժամանակ պիտի ունենան առողջապահական կեդրոնական դիւան մը՝ քաղաքապետարանին մէջ, ուր՝ քաղաքապետական խորհրդականներուն հետ համախոհութեամբ՝ ամէն միջոց ձեռք պիտի առնուի հանրային առողջութիւնը բարւոքելու համար։ Զիւրիխի ժողովուրդը, կ'ըսուի թէ շատ սիրալիր ընդունելութիւն մը ըրեր է այս հանճարեղ կարգադրութեան, որով՝ չնչին գումարի մը փոխարէն՝ կ'ապահովագրուի հիւանդութեանց դէմ։

«ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ»Ի ՕՐԱՑՈՅՑԸ 1903

1320 Տճկ.	ՕՐ ՓԵՏՐՈՒԱՐ 27	1903 Լտն.
Զիլ-հիճճէ 13	ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ, ԺԱ. օր Մեծ Պահոց։ Հր. Մոմվան Եսթերայ։	Մարտ 12
Ելնոր 6.13		Ելնոր 5.52

ՊԱՏՄԱԿԱՆ.— 1726 փետր. 27ին Ուլնեցի Կարապետ եպիսկ. Էջմիածնի կաթողիկոս կ'օծուի Կ. Պոլսոյ մէջ, և հետեւեալ օրը եպիսկոպոս կը ձեռնադրէ Յովհաննէս Կոլոտ վարդապետը, որ տասներէկ տարիէ ի վեր Կ. Պոլսոյ Պատրիարք էր արդէն։

—1858 փետր. 27ին կը մեռնի Նիկողոս Պալեան, արքունի ճարտարապետ, տաղանդաւոր արուեստագէտ. հմուտ էր հայ և օտար դպրութեանց։ Ծնած էր 1826 նոյ. 19ին։

—1853 փետր. 27/12 մարտին կը մեռնի Տքդ. Օրֆիլա, հեղինակ թունաբանութեան. հիմնած է Տիբրիւթրէնի թանգարանը։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ ԼՈՒՐԵՐ

ԽԱՌՆ ԺՈՂՈՎ գումարուելու համար հրաւէր ուղղուած էր երէկ, սակայն կրօն. ժողովոյ անդամները դարձեալ հիւանդութեան պատճառաւ բացակայ ըլլալով, ներկայ էր միայն Սանտալճեան Տ. Կարապետ Աւագ քահանայ։ Իսկ Քաղ. ժողովը լիագումար էր, այսինքն ներկայ էին ատենապետ Վսեմ. Գաբրիէլ էֆ. Նորատունկեան, Տիլպէր Զարեհ, Խորեան, Ետուֆեան, Սեթեան, Ասատեան, Տէր-Ներսէսեան, Գարակէօզեան և Տէմիրճիպաշեան էֆ.ները։ — Ս. Պատրիարքը ժողովին հաղորդեց յարաբերական գործոց մասին իր կատարած բանակցութիւնները։ Ն. Սրբազնութիւնը տեղեկութիւն տուաւ նաեւ վերջերս վարժարանաց արտօնագրերու նկատմամբ կրթական նախարարին հետ ունեցած տեսակցութեան մասին։ Ժողովը գոհունակութեամբ լսեց այդ տեղեկութիւնները։—Նոյնպէս ժողովը կարդաց Երուսաղէմի Տ. Ցարութիւն Ս. Պատրիարքին գրկած հեռագրին և Ս. Պատրիարքին առ Ն. Սրբազնութիւնն ուղղած հեռագրին պատճէնները, և ուրախութեամբ վերահասու եղաւ որ Տ. Ցարութիւն Պատրիարք ըստ առաջնոյն պիտի շարունակէ իր աշխատութիւն ու փորձ հսկողութիւնը, աջակից ունենալով Ս. Ցակոբեանց միաբանութիւնը։— Պատրիարքարանի գործակատարութեան թեկնածու եղող անձանց խնդրագիրները կարդացուելով, ժողովը վերահասու եղաւ անոնց պարունակութեան և Քաղ. ժողովոյ յառաջիկայ նստին վերապահեց անոնց նկատառումը և վերջնական ընտրութեան գործը։— Ազգային կալուածոց և գոյից սեպհականութեան և պահպանութեան խնդիրը նկատողութեան առնելով, կարեւոր կարգադրութիւնները սահմանեց և որոնց այդ կարգադրութիւնները Պատր. Փոխանորդին հաղորդել բոլոր Թաղ. Խորհուրդներուն, և յանձնարարել Տնտես. Խորհրդոյ՝ որպէս զի այդ կարգադրութեանց չուտափոյթ գործադրութեան հետապնդի և ի գործ դնէ հարկ եղած հսկողութիւնը։—Երէկուան ժողովին հաղորդուեցաւ Երուսաղէմէն եկած այն հեռագիրը՝ որով Կիլիկիոյ Նորընտիր Կաթողիկոսին և հրաւիրակներուն չաբթուս վերջերը Երուսաղէմէն դէպի Ատանա ուղեւորիլը կը ծանուցուէր։

ՆԻԱՍՏԻՑ յանձնաժողովը այսօր հրաւիրուած է գումարուիլ Ղալաթիոյ Խորհրդարանը։

ԱՅՍ ՏԱՐԻ ալ մայրաքաղաքիս մէկ քանի թաղերէն դիմում եղած է Ս. Պատրիարքին, որպէս զի իրենց եկեղեցեաց մէջ Մեծ-Պահքի առթիւ Ն. Սրբազնութիւնը քարոզ խօսի։

ԱՏԱՆԱՅԷՆ մեզի հասած նամակներ կը հաղորդեն թէ, կուսակալ Վսեմ. Պահրի փաշա խոստացած է պատշաճ ընդունելութիւն մը ընել Նորընտիր Ս. Կաթողիկոսին։ Ատանայի մէջ արդէն պատրաստութիւններ կը տեսնուին, պատշաճ մեծարանօք դիմաւորելու համար Նորընտիր Կաթողիկոսը։ Մերսինի մէջ յատուկ յարկ մը պատրաստուած է ուր պիտի ընդունուի Ս. Կաթողիկոսը։ Երբ շոգենաւը Նաւահանգիստ հասնի, վարձուած չոգեմակոյկներ Ն. Ամենապատուութիւնը և հետեւորդները պիտի առաջնորդեն ցամաք, ուր եկեղեցական դասը և աշխարհական երեւելիներ պիտի ընդունին զինքը և յատկապէս վարձուած յարկը պիտի առաջնորդեն. հոն պիտի կատարուին շնորհաւորական պաշտօնական ընդունելութիւններ։ Մերսինէն Ատանա մասնաւոր շոգեկառք մը, վակօն-սալօնով, պիտի տանի Նորընտիր Կաթողիկոսը և հրաւիրակներն ու բազմութիւնը, ուր նաեւ եկեղեցական դասը պաշտօնապէս պիտի ընդունի Ն. Ամենապատուութիւնը, եւ պիտի շարունակուին շնորհաւորական այցելութիւնները։ Մերսինի քարոզիչ Դիմաքսեան Ծ. Վ. և Անտիոքի առաջնորդ Տ. Թադէոս Ծ. Վ. միւս հրաւիրակներուն հետ Երուսաղէմ գացեր են։ Երբ կաթողիկոսական օծման թուականը որոշուի, Տ. Մովսէս եպսկ. հեռագրաւ պիտի հաղորդէ սեղաշար Տ. Կիրակոս սրբազանին, որպէս զի տեղեկութիւն տրուի թեմականներուն՝ ներկայ գտնուելու համար։

ԴԱՄԸՄ ՓԱՇԱՅԻ Տ. Կարապետ քահանան խմբագրութեանս դիմելով, Թաղեցիներու կողմէ շնորհակալութեամբ կը յիշէ որ Սմբատեան Մանուկ էֆ.ի նպաստով կատարուած եկեղեցւոյ նորոգութիւնը աւարտած է, որուն համար 100 ոսկիէն աւելի ծախսուած է։ Այս առթիւ կը յիշեն որ ճարտարապետ Մելիտոսեան էֆ. իր գործապետին՝ Սարգիս աղայի հետ շատ աշխատութիւն նուիրած է, և եթէ այդ բացառիկ ջանքերը չըլլային, հաւանական է որ շատ աւելի ծախք պահանջէր գործը։ Կատարուած նորոգութիւնը այնքան կարեւոր է, որ եթէ ժամանակ մըն ալ յապաղէր, եկեղեցւոյ շէնքին վտանգ կը սպառնար, ինչպէս ճարտարապետական քննութիւնն ալ հաստատած էր։ Եկեղեցւոյ ջուրի խողովակները և կղմինտրները, արտաքին ծեփերը, խորհրդատունը, բանկալը, ժամակոչի սենեակը և մասնաւոր քահանայի մը սենեակը ամբողջովին չինուեր են։ Անցեալ Տեառնընդառաջի օրը Սմբատեան Միհրան էֆ. նոյն եկեղեցին գացած ըլլալով, յիշեալ Տ. Կարապետ քահանան, նոյն գերդաստանի ննջեցելոց հոգւոյն համար հոգեհանգիստ կատարեր և կենդանիներուն համար ալ բարեմաղթութիւններ ըրեր է։ Արարողութենէն յետոյ Միհրան էֆ. Խորհրդարանին մէջ պատուասիրուեր, և ի վերջոյ պատեր է Թաղին վարժարանը որ փլած ու քայքայուած վիճակ մը կը պարզէ։ Միհրան էֆ. փոքր նորոգութիւն մը կատարելու յօժարութիւն յայտներ է թէպէտ, սակայն քահանան աւելցնելով որ նորոգութիւն անկարելի է այլեւս, փափաք յայտներ է որ դպրոցն ալ ի հիմանէ շինուի Սմբատեան տան նպաստով, և աւելցուցեր՝ թէ թաղեցին կը յօժարի իր վարժարանին Մեսրոպեան անունը Սմբատեանի փոխել։ Թաղեցին՝ իր եկեղեցւոյ նորոգութենէն գոհ եւ ուրախ՝ կը յուսայ թէ 30-35 աղքատ տղայոց նախնական կրթութիւն մը տալու սահմանուած այդ յարկն ալ կը նորոգուի։ Սակայն Սմբատեաններն ալ իրաւունք ունին կարծելու որ, եթէ չարունակեն տակաւին երթալ գալ Դասըմ Փաշա, թաղին բոլոր խարխուլ շէնքերը մէկ-մէկ ձեռքով նորոգել տալու փորձերը վերջ չպիտի գտնեն։

ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԷՖ. ՇԻՎԷԼԷԿԵԱՆԻ

Բերայի Հայ-Համեքական Ս. Յովհան Ոսկեբերան եկեղեցիին մէջ երէկ առաւօտ ժամը 4ին կատարուեցաւ յուղարկաւորութիւնը Յովհաննէս էֆ. Շիվէլէկեանի։ Բովանդակ եկեղեցին լեցուած էր բազմութեամբ, որուն մէջ կային առեւտրական և սեղանաւորական դասէն ներկայացուցիչներ, լրագրական և գրական դասէն ծանօթ դէմքեր, հանգուցեալին ազգականներէն և բարեկամներէն բաւական թուով անձեր։ Կարելի չէ մի առ մի թուել բոլոր ներկաները, այլ կը բաւականանք յիշատակել միայն ամենէն ծանօթները։ Ներկայ էին Միքայէլ էֆ. Մամիկոնեան, Միքայէլ էֆ. Կիւլլապեան, Սարգիս էֆ. Թաշճեան, Տքթ. Աճէմեան պէյ, Ցարութիւն էֆ Խանտանեան, Գրիգոր էֆ. Բիւբէլեան, Պետական Խորհրդոյ անդամ Բէօսեան Անտօն էֆ., Ժօզէֆ Մաննի պէյ, Յովսէփ էֆ. Շէհրլեան, Զարեհ էֆ. Եուսուֆեան, Թահթապրունեան Կարապետ էֆ., Սթամպօլլեան Եղբարք, Ցակոբ էֆ. Սալըրեան, Օննիկ էֆ. Համալեան, Տիրան էֆ. Պետրոսեան, Արթին էֆ. Շաքարեան, Պետրոս էֆ. Բէնարլըղճեան, Օննիկ էֆ. Լազեան, Ֆրանսական դեսպանատան թարգման Մաթէոս էֆ. Աստուածատուրեան, Ստեփան էֆ. Շաչեան, Կարապետ էֆ. Գամամճեան, Ազնիւ էֆ. Տ. Ահարոնեան, Պօղոս էֆ. Հարոնեան, Գրիգոր էֆ. Հալէպլեան, Հրաչ էֆ. Նշաստաճեան, Անտոն էֆ. Գանթարեան, Նասրուլլահ Էմին պէյ, Յովսէփ էֆ. Էնքսէրճեան, Սահիփանեան էֆ., Մանուկ էֆ. Մանուէլեան, Ժօզէֆ էֆ. Հէ-

---

«ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ — 61

ԳՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՊԱՍԱՆ

ՄԻԼԻՈՆԸ

ԺԹ.

Եւ Բլոտիս բռնելով Ժոռժին ձեռքէն, զայն քանի մը քայլ անդին քաշեց տարաւ.

—Ահ, Աստուած իմ, աղաղակեց մարքիզը, եթէ կայ աշխարհիս վրայ ա՛յնքան անսպասելի բան մը՝ ան ալ քեզ հոս գտնելս է...

—Երկու ժամէ ի վեր ես հոս եմ։

—Երկու ժամէ ի վե՛ր... կարելի բան է ատ։

—Կարելի է և ճշմարիտ...

—Եւ ի՞նչ նպատակով կը սպասես հոս...

—Հսկելու համար...

—Ահ, իրա՞ւ։ Եւ ինչո՞ւ համար հսկելու... կ'աղաչեմ...

—Որպէս զի եղբօրդ հետ դէմ առ դէմ չելնես...

—Դուքսը հո՞ս է... մինչեց Ժօռժ՝ յանկարծ զարմացած։

—Այո՛, սիրելիս, հո՛ս է...

—Ապահո՞վ ես...

—Պատուհանը տեսայ... ձիէն վար իջաւ և հարցուց Տընիին թէ տիկին Ամաուրի վիլլային ճամբան ո՞րն է...

—Ո՞ր ժամուն եկաւ։

—Ժամը չորսին...

Եւ անտարակոյս անմիջապէս ճամբայ ելաւ իր սիրեցեալին քով երթալու համար....

—Եւ ոչ իսկ վայրկեան մը տնտըրնաց։

—Ի՞նչ ըսէր...

—Ահ, դուն զիս ատանկ սիրով մը չես սիրած, Ժօ՛ռժ, ըսաւ Բլոտիս, նախանձոտ չեշտով մը։

Մարքիզը թօթուեց ուսերը։

—Խե՛նդ ես դուն, պատասխանեց, ես քեզի սիրած եմ այնպէս՝ որպէս ո՛չ մէկը կրնայ սիրել ուրիշը։ Ես սիրած եմ քեզ իմ սիրելու եղանակովս, դուն ալ զիս կը սիրես՝ քու սիրելու եղանակովդ։ Կը կարծեմ որ դուն մտադրութիւն չունիս ինծի հետ ամուսնանալու։

Մեղաւորուհին, ո՛չ թէ լսելի ձայնով, այլ ինքնիրեն ըսաւ.

—Դո՛ւն ալ միլիոնատէր մը լա Թուռ Վօտրիէօ դուքսը եղիր, սիրելի Ժոռժս, և այն ատեն դուն ինէ աւելի հաւատարիմ և աւելի օրինաւոր ամուսին մը չես կրնար գտնել։

Եւ այս ինքնիրեն ըսուած խօսքերուն հետ, ժպիտներուն ամենէն հեգնականը երեւաց մեղաւորուհիին շրթունքին վրայ։

Ժոռժ յարեց.

—Վերջապէս, կը կարծեմ թէ խնդիրը հիմայ ո՛չ ամուսնութեան, ո՛չ ալ նախանձի վրայ է...

—Խնդիրը հիմայ՝ եղբօրս չհանդիպիլն է, որուն քիչ մը դժուար պիտի կրնայի հասկցնել Պրինսուայի մէջ ներկայութիւնս։ Ի՞նչ պիտի ընենք։

—Շատ պարզ է, հիմայ մէկտեղ կառքը կը նստինք և չիտակ մեր նոր տնակը կ'երթանք։ Մէյ մը որ հոն հասնինք, յետոյ նորէն մինակս պանդոկ կը վերադառնամ և մեր պարտքը վճարելով պայուսակս կ'առնեմ, որուն մէջ շատ մը կարեւոր բաներ ունիմ. և կը յանձնարարեմ որ մեծ խնամք տանին ձիերուն։ Բայց կը մտածեմ որ եթէ դուքսը ախոռը մտած ըլլայ, չպիտի՞ ճանչնայ քու անգլիական նժոյգդ և իրլանտական պզտիկ էգը։

—Չի՛ ճանչնար... Եղբօրս հետ չատոնցուընէ խզած էի իմ յարաբերութիւններս, երբ գնեցի զանոնք։

—Շատ աղէկ ուրեմն... ուրեմն կա՛ռք մտնենք չուտով։

Ժոռժ և Բլոտիս մէկտեղ վար իջան և կառք մտան, որ մեկնեցաւ։

Անցան Պրինսուայի ընդմէջէն եւ կանգ առին արտաքուստ խեղճուկ տնակի մը առջեւ՝ որուն բանալին Ժոռժին քովն էր։

Երկու միջսակիցները վար իջան, Ժոռժ բացաւ տնակին դուռը եւ գրպանը պահած մոմերէն մէկը վառեց։

Կառապանը իր վարձքը առնելով վերադարձաւ դէպի Բարիզ։ Բլոտիս, սկսաւ տնակին ծակը ծուկը քննել։

Այս քննութիւնը շատ քիչ տեւեց։

Ժոռժ չափազանցած չէր բնաւ այս տնակին մասին իր ըսածներուն մէջ։

Տնակը կը յարմարէր այն Բարիզցի ընտանիքներուն՝ որոնք օդափոխութեան կուգան և որոնք թէեւ բարեկեցիկ, բայց շատ կծծի կ'ըլլան։

Տնակը չորս պզտիկ սենեակներէ կը բաղկանար։

Գետնայարկին վրայ կը գտնուէին խոհանոցը և ճաշարանը։

Այս տնակը բաժնուած էր Ռուժօ-Բլիւմոյի այրին տան պարտէզէն, ինչպէս ըսած էինք արդէն, ճամբայով մը միայն։ Երկու երեք խրճիթներ միայն կային, դրուած նեղ ճամբուն այս ու այն կողմը։

Բլոտիսայի գտնուած պատուհանէն կ'երեւայ Բաու-օ-Պրէի տունը, և ծառերը չզրկուած ըլլալով տերեւներէ, վիլլային մինչեւ ներսը կ'երեւար։

Գիշեր եղած էր արդէն։

Այդ վայրկեանին «վիլլա-կոթիք»ի մէկ սենեակը լուսաւորուած էր։

Վարագոյրներուն հիւսուածքին մէջէն, որոնք լոյսերէն աւելի թափանցիկ դարձած էին, կը տեսնուէր որ տարտամ ձեւեր կ'անցնէին ու կը դառնային։

[Շարունակելի]

գիմեան, Գրիգոր էֆ. Բուլճեան, Մըկըրտիչ էֆ. Նազարէթեան, Ժօզէֆ էֆ. Ապտուլլահեան, Գէորգ էֆ. Ապտուլլահեան, Ցակոբ էֆ. Թորոսօֆ, Անտոն էֆ. Հաճեան, Քերիմ Գօզմի էֆ., Ոստիկանական Նախարարութեան Թարգման Մկրտիչ եւ Պետրոս էֆ.ները, Սերպիոյ դեսպանատան Ա. Թարգման Գաբրիէլ էֆ. Սամանճեան, Ռուսիոյ դեսպանատան Թարգման Պետրոս էֆ. Մամճեան, Խոսրով էֆ. Տէմիրճիպաշեան, Օհան էֆ. Փիլիպպոսեան, Սիրուն էֆ., Սիսակ Ֆէրիտ էֆ., Բարսեղ էֆ. Սթամպոլլեան, Սիմոն էֆ. Փայտերճեան, Մարտին էֆ. Գափամաճեան, Եփրեմ էֆ. Փափազեան, Գանթար Յովհաննէս էֆ., Պելժ. դեսպանատան քանցլեր Գոմէր էֆ. Փիլիպպոսեան, Գրիգոր էֆ. Սելիմիյէճեան, Կարապետ էֆ. Խօրասանճեան, Գրիգոր էֆ. Էվրէնեան, Գասպար էֆ. Ձերազ, Միհրան էֆ. Սմբատեան, Երուանդ էֆ. Մերէմգուլի, Վիչէն էֆ. Գասապեան, Շէրպէթճեան Պօղոս էֆ., Կարապետ էֆ. Բաղտճեան, Սարգիս էֆ. Սիմոնօֆ, Գարեգին էֆ. Պաղտատլեան, Մինաս էֆ. Կամսար, Լեւոն պէյ Սուրէնեան, Երուանդ էֆ. Եուսուֆեան, Կարապետ էֆ. Մալխասեան, Հրանտ էֆ. Աստուր, Ալեքս. էֆ. Փանոսեան, Տքթ. Մասիս էֆ., Գէորգ էֆ. Մարտիրոսեան, Ստեփան էֆ. Կուրտիկեան, Կոստանդ էֆ. Գալչընեան, Գէորգ էֆ. Զարգլեան, Մարտին էֆ. Գրիգորեան, Լեւոն էֆ. Սաաթճեան, Պետրոս էֆ. Մոմճեան, Աստուածատուր էֆ. Հաբէնց, Միսաք էֆ. Նարլեան, Միհրդատ էֆ. Նորատունկեան, Նազարէթ էֆ. Խաչէրեան, Գրիգոր էֆ. Մարգարեան, Կարապետ էֆ. Այճեան, Յովհաննէս էֆ. Թօսյեան, Մարտիրոս էֆ. Տէօքմէճեան, Յովնան էֆ. Փափազեան, Պիմէն եւ Գառնիկ էֆէնտիք Տ. Գասպարեան, Ցարութիւն էֆ. Հավարապետեան, Արշակ էֆ. Ալպօյաճեան, Պօղոս էֆ. Չիչէքճեան, «Ճէրիտէի Շարգիյէ»ի եւ «Սուրհանդակ»ի խմբագրական եւ վարչական մարմինները եւ ամբողջ պաշտօնէութիւնը, ինչպէս նաեւ ուրիշ բարեկամներ եւ ծանօթներ։

Հանգուցեալին մարմինը ընկողնած դագաղի մը մէջ ամփոփուած, դըրուած էր եկեղեցւոյ մէջտեղը, մահարձանի մը վրայ, որուն շուրջը դրուած էին հետեւեալ ծաղկեպսակները —

1. Պաշտօնէութիւն «Ճէրիտէի Շարգիյէ» լրագրոյ,
2. Պաշտօնէութիւն «Սուրհանդակ» լրագրոյ,
3. Տէր եւ Տիկին Տիրան էֆ. Բէյլէկեան,
4. Աբիկ էֆ. Մուպահեաճեան,
5. Տէր եւ Տիկին Սիմոն էֆ. Ամիրաեան,
6. Օհան էֆ. Փիլիպպոսեան,
7. Գէորգ էֆ. Զարգլեան։

Ժամը 4ին, հանգուցելոյն հոգւոյն համար մատուցուած Պատարագէն ետքը, սկսաւ հոգեհանգստեան կարգը։ Հայ-Հռոմէականաց Կ. Պատրիարք Տ. Պօղոս Ս. Էմմանուէլեան, իր վարդապետութեան եւ Կեսարիոյ առաջնորդութեան օրէն մօտէն ծանօթ ըլլալով հանգուցելոյն, անձամբ եկած էր նախագահելու յուղարկաւորութեան հանդէսին։ Ներկայ էին նաեւ տասը ուրիշ վարդապետներ։ Իսկ դասին մէջ իբրեւ սգակիր կը գտնուէին Վիեննայի Մխիթարեան Միաբանութեան անդամներէն Հ. Գրիգորիս Ծ. Վրդ. Գալէմքեարեան, Հ. Գաբրիէլ Վ. Մենէվիշեան, ինչպէս նաեւ Հ. Բառնաբաս Ծ. Վ. Սամանճեան, Քիլճեան եւ Աբիկեան Ծ. Վ.ները ևն.։

Եկեղեցական արարողութենէն յետոյ դագաղը դուրս հանուեցաւ եկեղեցիէն, եւ Թափօրը կազմուեցաւ նախագահութեամբ նոյն եկեղեցւոյ մեծաւոր Հ. Նիկողայոս Ծ. Վ. Պաքչեանի։ Մեր կրկին Թերթերու պաշտօնէութիւնը դագաղը կը կրէր իր ձեռքերուն վրայ։ Թափօրը մինչեւ եկեղեցւոյ միւս դուռը յառաջանալով, ներկաները իրենց ցաւակցութիւնը յայտնեցին հանգուցելոյն եղբօրը՝ Տիգրան էֆ. Ճիվէլէկեանի եւ բոլոր պարագաներուն եւ անկէ հանգուցելոյն մարմինը մեռելական կառքը դրուելով, Շիշլիի գերեզմանատունը փոխադրուեցաւ։ Յուղարկաւորներէն բաւական մաս մը բազմաթիւ կառքերով հետեւեցաւ դագաղին՝ մինչեւ գերեզմանատուն, ուր Թաղման կարգը կատարուելէ յետոյ, հանգուցելոյն մարմինը դրուեցաւ ժամանակաւոր մատուռին մէջ, մինչեւ որ դամբարանի շինութիւնը կատարուի։

Բազմաթիւ պաշտօնական անձեր, Հայ թէ օտարազգի, հեռագրաւ եւ նամակներով իրենց ցաւակցութիւնները յայտնած են հանգուցելոյն մահուան առթիւ։

* *

Հայ-Հռոմէականաց Կ. Պատրիարք Տ. Պօղոս Ս. Էմմանուէլեան երեկ ցորեկ Թերթիս Տնօրէն Տիգրան էֆ. Ճիվէլէկեանի բնակարանը այցելելով, անձամբ իր ցաւակցութիւնը յայտնեց Ճիվէլէկեան ընտանիքին կրած դառն կորուստին առթիւ։

Լրագրոյս Տէր եւ Տնօրէն Տիգրան էֆ. Ճիվէլէկեան իր քրոջը եւ բոլոր պարագաներուն հետ շնորհակալութիւն կը յայտնէ իր մեծայարգ հայ պաշտօնակիցներուն, ինչպէս նաեւ Թուրքերէն, Փրանսերէն եւ յունարէն Թերթերուն, եկեղեցական եւ աշխարհական բարձրաստիճան անձնաւորութիւններուն, առեւտրական, սեղանաւորական եւ գրական դասու յարգելի ներկայացուցիչներուն, որոնք անձամբ կամ գըրաւոր կերպով ցաւակցութիւն յայտնեցին, իր եղբօր՝ հանգուցեալ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԷՖ. ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆԻ մահուան առթիւ, անգամ մըն ալ ցոյց տալով հանգուցեալին եւ անոր պարագաներուն նկատմամբ իրենց համակրական զգացումները։

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

«ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ»Ի

ԱՏԱՊԱԶԱՐԷՆ կը գրեն մեզ փետր. 24 Թուով.— «Անցեալ շաբթու՝ 19 փետր.՝ հողին յանձնեցինք քաղաքիս Ս. Կարապետ եկեղեցւոյն աւագերէցը՝ Տ. Ցակոբ քհնյ. Մովսէսեան՝ ընիկ Խասգիւղցի, Արմաշու ժառանգաւորաց վարժարանին 1862ի սաներէն, որ քահանայ ձեռնադրուած էր Նիկողոս եպիս. Աղասեանէ՝ 1866ին։ Տ. Կարապետ Ծ. Վ. Մազլումեան նախագահեց Թափօրներուն, որոնք վայելուչ չքով մը կատարուեցան։ Տ. Կարապետ Վ. դամբանականով մը ի վեր հանեց վախճանելոյն բարեմասնութիւններն, ու մըխիթարեց սգակիր պարագաներն ու ժողովուրդը։ Յուղարկաւորութեան Թափօրին ներկայ էր մինչեւ ցարդ չտեսնուած բազմութիւն մը, նոյնիսկ Օտարներ։

— «Նիկոմիդիոյ վիճակին Առաջնորդական փոխանորդ Տ. Կարապետ Ծ. Վ. Մազլումեան ութ օրէ ի վեր քաղաքս կը գտնուի եւ զբաղած է Թաղային վարժարաններու խնդրով։ Արամեան եւ Ներսէսեան վարժարանները միացնելու դիտում մը կայ, որուն իրագործումը փափաքելի եւ օգտակար է, թէ նիւթապէս եւ թէ բարոյապէս։

—«Տ. Աբիսողոմ քհնյ. Թորոսեան, Տիւզճէի վրայ ձեռնադրուած քահանան, —ընիկ Ատաբազարցի— իր առաջին քառասունքը լրացնելով անդրանիկ պատարագը մատոյց Ս. Կարապետ եկեղեցիին մէջ, երէկ, 23 փետր. 903։ Տ. Աբիսողոմ քհնյ. անդրանիկ պատարագին առթիւ ընդունած նուէրը՝ գըրեթէ երկու Օսմ. ոսկի՝ նուիրած էր քաղաքիս Ս. Կարապետ Թաղին՝ առաջնորդարանի մը ապագայ շինութեան։ Գովելի է Տէր հօր նուէրը»։

—«Վերջերս օդերը բաւական ցուրտ կ'երթան, ուստի կը յուսացուի թէ թթենիներուն տերեւները ուշ բացուելով չեն մսասուիր. եթէ այս տարի ալ կանոնաւոր խոզակ չունենանք, ժողովուրդը նիւթական շատ աննախանձելի կացութեան պիտի ենթարկուի»։

ԲԱՐԻԶԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԵՐԷԿ ԻՐԻԿՈՒԱՆ

11 Մարտ 1903

Ֆրանս. %	(3% Français)	100.02
Րէժի	(Tab. Turcs)	370.
Գօնսօլիտ	(R. Turque D.)	30.05
Երկաթուղի	(Lots Turcs)	125.50
Պանք Օթթ.	(Banque Ott.)	604.
Թրանսվալ	(Transwal)	145.

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԲԱՐՁՐ. ՄԵԾ-ԵՊԱՐՔՈՍԸ, Շէյխիւլ-Իսլամ էֆ.ն եւ նախարարները՝ առջի օր Կայս. Պալատ գացին, իրենց շընորհաւորութիւնները մատուցանելու Գուրպան Պայրամի առթիւ, եւ պատիւ ունեցան Կայս. սեղանին մասնակցելու։

ԿԱՅՍ. ԻՐԱՏԷՈՎ, հինգ հարիւր օխա շաքար, բաշխուեցաւ «Աւկուսթա-Վիքթորիա»յի զբօսաշրջիկներուն։

ԳՈՆԵԱ-ԷՐԷԹԼԻի երկաթուղիի գիծը Քարամանէն պիտի անցնի։ Հաստատուելիք երկաթեայ գիծերը պէտք եղած ամրութիւնը պիտի ունենան, որպէս զի անոնց վրայէն կարենան ժամը 80-90 քիլոմեթր տեղ երթեւեկել կառախումբերը։ Գոնեայի եւ Էրէյլիի միջեւ 30 կայարաններ պիտի գտնուին։ Կայարանները կրկին հեռագրաթելերով միացած պիտի ըլլան։ Ամէն օր ճամբորդներու կառախումբ մը ճամբայ պիտի ելլէ Հայտար Փաշայէն Էրէյլի, ինչպէս նաեւ ուրիշ մը՝ Էրէյլիէն Հայտար Փաշա։ Ապրանքներու յատուկ կառախումբերուն թիւը՝ շահագործման պէտքերէն կախեալ պիտի ըլլայ։ Ճամբորդներու արագընթաց կառախումբ մը պիտի մեկնի ամէն երկու օրն անգամ մը՝ գծին սկզբնաւորութենէն, եւ ուրիշ մը՝ վերջացող կէտէն։ Մեծ դիւրութիւններ ընծայուած են զինուորական փոխադրութեանց համար։ Ընկերութիւնը տարեկան 500 ոսկիի նպաստ մը պիտի ընէ Համազգային անկելանոցին։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ Թրամվէյներու Ընկերութիւնը իր յանձնառութեանց տեսարակին բազմաթիւ յօդուածները չգործադրելուն համար, Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութեան կողմէ պաշտօնապէս գանգատ եղած է իրեն դէմ՝ Մեծ-Եպարքոսութեան մօտ։

ՏԵՍԱԿ ՄԸ ԽՆԿԱՀՈՏ ԾԽԱԽՈՏ կ'աճի Լաթաքիոյ մէջ, ծխախոտ մը՝ որուն տերեւները այրուելով՝ կիտրոնի չափ հաճելի բոյր մը կը սփռեն։ Թուրք Թերթ մը կը գրէ թէ՝ Լիբանանու ծըխախոտի մշակները հունձքին վերջանալուն, ծխախոտի տերեւները մթերանոցներու մէջ պահելէ առաջ, «քամալաք» անուն ծառի մը ճիւղերը կ'այրեն՝ որոնք անուշ հոտ մը կուտան ծըխախոտի տերեւներուն եւ զանոնք կը գեղեցկացնեն։ Մէկ քանի ընիկ վաճառականներ մտածեր են անոնցմէ մեծ քանակութեամբ Լոնտոն ներածել։

ՍԵՐԲ հրապարակագիր մը, որ վերջերս ճամբորդութիւն մը ըրած է Մանաստըրի եւ Քոսովայի նահանգներուն մէջ, կը գրէ Պելկրատի Թերթի մը թէ՝ Օսմ. պաշտօնատարները բնաւ չեն շեղիր Վեհ. Սուլթանին հպատակներէն եւ թէ բոլոր հպատակներու հետ առանց ցեղի եւ կրօնի խտրութեան կը վարուին։ Գալով պուլկար խռովարարներուն, անոնց արարքները ամէն կողմէ կ'անարգուին։ Հրապարակագիրը կ'աւելցնէ նաեւ թէ Ռումէլիի իսլամ եւ ոչ-իսլամ ժողովուրդները երջանիկ կ'ապրին եւ ձեռք առնուած վերջին միջոցներն ալ անոնց բարգաւաճումը պիտի աւելցնեն։

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ.—Բ. կարգի Մէճիտիէ շնորհուեցաւ Կայս. Պալատան պաշտօնատարներէն Հաճի Հիւսէյին էֆ.ի։

—Գ. կարգի Մէճիտիէ եւ Իմթիյազի արծաթ չքադրամ շնորհուեցաւ Վեհ. Սուլթանին մուսահիպ Հաճի Մուսթաֆա պէյի։

ՏՈՔԹ. ՄԱՐՔ, գերմանացի մասնագէտը՝ որ մայրաքաղաքս եկած էր ծովային Նախարարը դարմանելու համար, առջի օր մեկնեցաւ։

ՇՈՒԷՏ-ՆՈՐՎԷԿԻԱԿԱՆ դեսպանատան խորհրդականը մայրաքաղաքս հասաւ։

ՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ պարտաւոր կը նկատէ Թրամվէյի Ընկերութիւնը՝ աւելցնելու եւ վերցնելու ո՛չ միայն Թրամվէյի գիծերուն, այլ եւ անոնց անցած փողոցներուն երկայնութեամբը դիզուած ձիւները, բան մը՝ զոր յիշեալ ընկերութիւնը Թաղապետութեանց պարտքը կը նկատէր։

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ.—Ֆիլիպէի հրէից վարժարանին տնօրէնը որոշեր է պուլկարերէն լեզուով աւանդել ուսման զանազան ճիւղերը,

—Պուլկարիոյ վարչապետ Պ. Տանէֆ, Էօքսինօկրատ կը գտնուի՝ Ֆէրտինանտ իշխանը տեսնելու համար։ Պ. Տանէֆի ճամբորդութիւնը տարբեր տարբեր եղանակներով կը մեկնուի։ Ոմանք կը կարծեն թէ՝ այդ ճամբորդութիւնը իրեն շարժառիթ ունի Նախարարական մօտալուտ տագնապ մը։

—Պուլկարական ոստիկանութիւնը Սոֆիայի մէջ ձերբակալած 30 խռովարարներէն 16ը Հէրցոկրատ աքսեր է։ Միւսները պիտի պատժուին։

—Սոպրանիէի հրաժարեալ անդամներուն տեղ նորերու ընտրութիւնը յառաջիկայ ապրիլ 20ին յետաձգուած է։

—Սոպրանիէին որոշմամբ, Տէտոմանչէֆ երեսփոխանին ապարանքը որ Թաղապետական պարտէզին դիմացը կը գտնուի, իշխանապետութեան կողմէ պիտի գնուի 62,000 ֆր.ի, Վերաքննիչ ատեան մը հաստատելու համար հոն։ Ընդդիմադիր կուսակցութեան անդամները 20,000 ֆր.ի արժէք մը միայն կուտան անոր։

—Մարտ 15-20, արջառի գլուխ 50-70 սանթիմ տուրք պիտի առնուի։

ԷՐԶՐՈՒՄԻ կուսակալը կը հեռագրէ մարտ 9 Թուականով թէ՝ Կայս. Իրատէին համաձայն, Գուրպան-Պայրամի առթիւ իրենց պատժոյն երկու երրորդ մասը լրացնող քսանըութը բանտարկեալներ ազատ արձակուեր են։

Պ. ՉԷՐՊԱՃԷՖ, Աթէնքի ռուսական նոր դեսպանը, որ Ռուսիա կը գտնուէր, առջի օր մայրաքաղաքս եկաւ իր տիկնոջ հետ, Աթէնք երթալու համար։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ ՆՈՐ ՏԱՐԻՆ՝ (1319) կը սկսի յառաջիկայ շաբաթ օրուընէ, մարտ 1։ Նոյն օրը, ըստ սովորութեան, Մաքսային Վարչութիւնը անցեալ տարի գանձուած մաքսային տուրքերու հաշուեկշիռը պիտի մատուցանէ Բ. Դրան, եւ Պոլսոյ եւ Ղալաթիոյ մաքսատուներուն, ինչպէս նաեւ Մէյվէհօշի եւ ատաղձի մաքսատուներուն եւ ձկնարանի մէջ բարեփոխական արարողութիւններ պիտի կատարուին եւ ոչխարներ պիտի մորթուին։

ՏԱՐԲԵՐԱՆԱՆ ՍԱԿԱՑՈՅՑ.— «Մալիւմաթ» կը ծանուցանէ թէ հրաման տրուած է Օսմ. մաքսատանց՝ տարբերական սակացոյցի ենթարկել Ցունաստանի եւ Սերպիոյ ժամանումները։ Այս սակացոյցը պիտի պահուի մինչեւ Թուրքիոյ եւ վերոյիշեալ երկու երկիրներուն միջեւ առեւտրական նոր պայմանագիրներու վաւերացումն ու գործադրումը։

ԽԱՐԲԵՐԴԻ մօտ, Եամա-Տաղի մէջ գտնուող Տրիճան բռնած վրանաբնակ ցեղէն զինուորներ պիտի հաւաքուին, որոնք միեւնոյն գաւառին պահապան զօրքերուն մէջ պիտի մտցուին։

ՈՍՏԻԿԱՆ-ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐԸ՝ ՎԱՆԱՅ ՄԷՋ.—Սպարապետութիւնը խնդրած է Բ. Դռնէն՝ որպէսզի հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուին Վանայ ոստիկան զինուորներու Թոշակներու վճարման մասին։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՍԵՒ ԼԵՌ.—Սեւ Լեռան Նիքոլա իշխանը, Ա. կարգի «Տանիլօ» պատուանշանը նուիրեր է Շքոտրայի կուսակալ Շաքիր փաշայի։ Սպայ մը պիտի ղրկուի Շքոտրա, յանձնելու համար պատուանշանը։

ԳՈՆԵԱ-ԷՐԷԹԼԻի նոր շինուելիք երկաթուղւոյ գծին երկրաչափ-գծագրիչ նշանակուած է նաեւ Արամ էֆ. Ֆէթվաճեան, որ մօտերս կը մեկնի Գոնիա, սկսելու համար իր աշխատութիւններուն։ Անատոլուի երկաթուղւոյ ընկերութիւնը, ասկէ առաջ նմանօրինակ արուեստական աշխատութեանց մէջ արդէն փորձած եւ ճանչցած ըլլալով հայ ճարտարագէտին ձեռնհասութիւնը, իր այս նոր գծին շինութեան մէջ ալ պաշտօնի կը կոչէ զինքը՝ նոր գնահատութիւն մը ընելով իր արուեստական կարողութեան եւ անձնական արժանիքին, որ վերջերս ալ ճանչցուեցաւ Համա-Րիյաք երկաթուղւոյ գծին շինութեան մէջ։ ուր կարեւոր մասնակցութիւն մը ունէր Ֆէթվաճեան էֆ.։

ՔԱՍԹՕՐ ՇՈԳԵՆԱՒԸ.— Առջի օր գրեցինք թէ Լոյտի «Քասթօր» շոգենաւը խրեր է Ֆաթմայի առջեւ։ Կը հաղորդուի թէ «Քասթօր»ի վիճակը միշտ նոյնն է, բայց նաւազները ամէն ջանք եւ միջոց ի գործ կը դնեն՝ զայն ազատելու համար։ Լոյտի գործակալութիւնը, խրումին լուրը առնելուն, հրաման ըրեր էր որ Սամսոնի առջեւ գտնուող «Էսբէրօ» շոգենաւը օգնութեան փութայ։ «Էսբէրօ» միայն ուղեւորները եւ բեռները կրցեր է ազատել, որոնք 100 հազար ոսկիի գումար մը կը ներկայացնէին, եւ շարունակեր է իր ճամբան դէպի Տրապիզոն։ «Սալցպուրկ» շոգենաւն ալ երէկ առտու հասած պիտի ըլլար արդէն, եւ յոյս կայ որ իր միջոցներովը կարենայ օգնութիւն մը ընել։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԼՐԱԳՐՈՒԹԵԱՆ վրայ շատ շահեկան բանախօսութիւն մը արտասաներ է առջի իրիկուն մայրաքաղաքիս ամերիկեան ընդհ. հիւպատոս Պ. Չարլզ Տիքինսըն՝ Ռոպերդ Գօլէճին մէջ։

ՁԱՏԿԱԿԱՆ ՏՕՆԵՐՈՒ առթիւ Երուսաղէմի ուխտագնացներուն համար, առողջապահական քննիչ Պոնիկովսքի փաշայի առաջարկին վրայ, երկու բժիշկներ եւ երկու հականեխիչներ պիտի ղրկուին Երուսաղէմ։

Ի ՆՊԱՍՏ ՀԻՃԱԶԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂՒՈՅ յառաջիկայ մարտ 1էն սկսեալ Էմնաֆ Թէզքէրէճիներու վրայ մէկ մէկ ղրշ.նոց փուլ պիտի փակցուի։

ՄԱՔՍԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻՆ նոր նախագահ Սիւրէյյա պէյ որոշեց որ մաքսատան այն պաշտօնեաները որոնք յոռի ընթացքի մը եւ կամ զեղծումի մը պատճառաւ պաշտօնանկ կ'ըլլան, իրաւունք չպիտի ունենան այլ եւս նոր պաշտօնի մը համար խնդրանք ընելու։ Իսկ ընդհակառակն անոնք որ արժանաւոր կերպով վարած են իրենց պաշտօնը, պիտի կրնան պաշտօնի բարձրացում խնդրել, եւ ըստ այնմ լսելի պիտի ըլլայ իրենց խնդրանքը։

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ հրամանով, Թաղերու մէջ հաւաքուած Գուրպանի մորթերը, աճուրդով պիտի ծախուին։

ՄԱԼԿԱՐԱՑԷՆ կը գրեն թէ այս տարուան ոչխարահամարի արդիւնքը եղած 63517 ոչխար, մինչդեռ անցեալ տարի 74799ն էր։ Այս նուազման պատճառն է ոչխարներու եւ այծերու միջեւ տարափոխիկ հիւանդութիւն մը՝ որ Քէշանի, Հայրապոլի եւ Չօրլուի մէջ ալ գոյութիւն ունի։

ԶՄԵՌԸ ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ.— Ձիւնը առատօրէն կը շարունակէ տեղալ Էրզրումի նահանգին ամէն կողմերը, ինչպէս կը հաղորդեն վերջին լուրեր։ Կ'ըսուի թէ կէս դարէ ի վեր այսանկ խիստ ձմեռ մը տեսնուած չէ։ Հաղորդակցութիւնները ընդհատուած են, ինչպէս նաեւ Թղթատարը շատ անկանոն կերպով կ'երթեւեկէ։ Բաւական Թիւով արջառներ ցուրտէն սատկեր են։ Էրզրումի շրջակայ գիւղերուն մէջ գայլեր երեւան եկած են։

ԾՆՈՂԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ.—Ահաւոր ոճիր մը գործուեր է Սիւէզի Թէսէքլէն արուարձանին մէջ։ 25 տարուան երիտասարդ մը դաշոյնի հարուածով մը սպաններ է իր մայրը եւ վիրաւորեր հայրը։ Քննութենէն հասկցուեր է որ ծնողասպանը ոճիրը գործած պահուն կատաղութեան տագնապէ մը բռնուեր է։ Երեք տարիէ ի վեր անբուժելի հիւանդութեան մը բռնուած ըլլալով, անցեալ երկուշաբթի օր խելակորոյս իր մօրը վրայ յարձակեր է, դաշոյնի հարուած մը տալով անոր կուրծքին։ Հայրը միջամտած առեն՝ ինքն ալ կը վիրաւորուի։ Ցետոյ ծնողասպանը տանը դուռները կը գոցէ եւ կը սկսի կոտոր կոտոր ընել մօրը մարմինը։ Այդ պարագային է որ հայրը, որ փախած էր, կը վերադառնայ մէկ քանի ոստիկաններու ընկերացած։ Ոճրագործը ոստիկաններէն մէկն ալ կը վիրաւորէ թեթեւ կերպով, բայց ի վերջոյ կը ձերբակալուի եւ կը բանտարկուի։

ՄԱՆՉԷՍԹԸՐԻ ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆԸ

Երէկուան Բիւզանդիոն «յոյժ կրագեկ» աղբիւրէ առնելով, կը հերքէ մեր տուած այն լուրը թէ հայ վաճառական մը սնանկացեր է Մանչէսդրի մէջ։

Փափաքելի էր որ ճիշդ ըլլար մեր պաշտօնակցին առած տեղեկութիւնը, եւ աւաղ չունենայինք սնանկութիւն մը ծանուցանելու Մանչէսդրի պէս հրապարակի մը վրայ, ուր այնչափ հաստատուն դիրք եւ վարկ ունին հայ վաճառականները։ Բայց մենք այդ լուրը քաղած էինք մասնաւոր նամակէ մը, զոր մեզի գրած էր Մանչէսդրի հրապարակին վրայ խիստ իրազեկ անձնաւորութիւն մը, եւ կը կրկնենք թէ իրողութիւնը ճիշդ է դժբաղդաբար։

Փափաքելի է որ այս սնանկութեանց եղանակը անցնի երթայ ժամ առաջ, որ հրապարակին վրայ այնքան աննպաստ հետեւանք ունեցաւ, հակառակ տեղացի վաճառականներու սկիզբէն ի վեր արդարապէս վայելած բարձր վարկին ու պարկեշտութեան համբաւին, որուն վըրայ շեշտուած է մեր առաջին էջին մէջ հրատարակուած Առեւտրական սենեկի լրագրին յօդուածովը։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԵՐԷԿ ԻՐԻԿՈՒԱՆ

ԲԱՐԻԶ, 10 մարտ.— Չինաստանի դէպքերուն վերաբերեալ Դեղին Տետրակ մը բաժնուեցաւ Երեսփ. Ժողովին եւ Ծերակոյտին մէջ։

—Այսօր խուռն բազմութիւն մը լեցուած էր Երեսփ. Ժողովին մէջ։ Դեսպանները ամբողջապէս ներկայ էին։ Այսօր էր որ տեղի պիտի ունենար դահլճին արտաքին քաղաքականութեան եւ միջազգային գործերու վերաբերեալ բոլոր հարցապնդումներու վիճաբանութիւնը։ Պ. Պ. Միլվուա, Պէռի եւ Տըլաֆոս խօսք առնելով բուռն կերպով քննադատեցին Պ. Տէլքասէի քաղաքականութիւնը։ Ազգայնական երեսփոխանները փառաբանեցին ֆրանքօ-ռուս զինակցութիւնը։ Վիճաբանութեան շարունակութիւնը վաղը տեղի պիտի ունենայ եւ Պ. Տէլքասէ պիտի պատասխանէ։ Կ'ըսուի թէ մեծամասնութիւնը հաւանութիւն պիտի յայտնէ կառավարութեան քաղաքականութեան։

ԲՈՐԹԻՉԻ.—Վէսուվ հրաբուխը բորբոքեցաւ. հսկայ բոցասիւներ եւ մեծ քանակութեամբ շոգի կը ժայթքին։ Ստորերկրեայ որոտում մը կը լսուի եւ երկրաշարժի թեթեւ ցնցումներ կը զգացուին։ Սակայն ժողովուրդը հանդարտ է։

ԲՐԱԿԱ.— Երկրաշարժի ցնցումները երէկ վերսկսան Ախի մէջ։ Մինչեւ կէս գիշեր չորս ցնցում զգացուեցաւ, բայց ամէնքն ալ թեթեւ էին։ Կէս գիշերէն մինչեւ առտուան ժամը 9 ոեւէ նոր ցնցում չզգացուեցաւ։

ԿՐԱՄԼԻՑ.—Երէկ մինչեւ կէս գիշեր երկրաշարժի նոր ցնցումներ զգացուեցան։

ԼՈՆՏՈՆ. Էտուըրտ Թագաւորը եւ Թագուհին պարահանդէս մը տուին, իրենց ամուսնութեան 40րդ տարեդարձին առթիւ։

ՏՐԷՉՏԱ.— Նախարարներու խորհուրդը որոշեց չհրատարակել Սաքսոնիոյ գահաժառանգ ամոլին ամուսնալուծութեան մասին տրուած դատական վճիռը, որովհետեւ Լուիզ իշխանուհին բողոքած է։

ՀՌՈՄ.—Կը ծանուցուի թէ Անգլիա եւ Բորթուկալ Իտալիոյ Թագաւորին իրաւարարութեան յանձնած են, իրենց Հարաւ. Ափրիկէի ստացուածքներուն սահմանի գծման մասին ծագած վէճը։

—Բեղերոպուրկէն հասած հեռագիր մը կը հաստատէ այն լուրը թէ Զարը յառաջիկայ աշնան Հռոմ պիտի գայ։

ՊՈՒՔՐԷՇ.—Վարչապետ Պ. Սթուրտզայի ծննդեան 70րդ տարեդարձին առթիւ, Կարօլ Թագաւորը խիստ փաղաքշական նամակ մը ուղղեց անոր։

ՎԻԵՆՆԱ.— Ֆրանց-Եոզէֆ կայսրը շնորհաւորական հեռագիր մը ուղղեց Պ. Սթուրցայի, ծննդեանը տարեդարձին առթիւ։

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ.—Քարիւղ բեռցած կառախումբ մը կրակ առնելով, քարիւղ պարունակող վակոնները պայթեցան։ 25 հոգի մեռան եւ 40 հոգի վիրաւորուեցան։

ՆԱՊՕԼԻ.—Նախընթաց գիշեր վաճառաբարձ կառախումբ մը գծէն դուրս ելլելով, քանի մը վակոններ ջախջախուեցան եւ 10 հոգի մեռան։

ԱՅՍ ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 11 մարտ. – Մէլպուրնէն կը հեռագրեն թէ խիստ բուռն Թաթառ մը ծագեր է Աւստրալիոյ քանի մը քաղաքներուն մէջ։ Բազմաթիւ մեռեալ եւ վիրաւորեալ կայ։

—Պ. Չէմպրլէն Ջօնչալ հասաւ։ Տիկին Չէմպրլէն յօդատապէ կը տառապէ։

ՄԱՏՐԻՏ.—1902 տարեշրջանի միջոցին Սպանիոյ պանքան 14,800,000 բէզէթաս շահ ունեցած է։ Վարչութեան ծախքերն են 6,541,000 բէզէթաս։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

Երէկ երեկոյ գոցուեցաւ		32.22
Ամենէն բարձր գինը		32.25
Երէկուան վար գինը		32.20½

ՌՈՒՄԷԼԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երէկ երեկոյ գոցուեցաւ	Ֆր.	122.87½
Երէկուան բարձր գինը		123.25
» վար »		122.87½
Քարափ	»	496
Էժիբթիէն Բրէտի Ֆօնսիէ	»	266.
Լորիում	Ֆր.	94.
Շիրքէթը Խայրիյէ	Լ. Օ.	30.
Պանք Նաս. Կրէս.	Ֆր.	418.50
Թրամվայ բաժնեթուղթ	Լ. Օ.	6.05
» պարտաթուղթ	Ֆրք.	494
Թրանսվաալ	Ֆր.	143

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Մէճիտիէ արծաթ	ղշ.	108.04
Անգլիական ոսկի		110.01
Ֆրանսական ոսկի		87.21
Քրիմից		51.03
Բօլ		90.
Ռուպլի Թղթադրամ		8.62
Լոնտոն 3 ամիս		111.07½
Բարիզ		22.68¾

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՆԵՐ

ԲԱՐԻԶ 10 Մարտ

Քրէտի Լիոնէ	1130.
Իտալ. Ռանթ	102.40
Օսմ. Մաքս	480

ՊԵՐԼԻՆ 10

Ռուս. Երկթ.	130.20
Ռուբլի (100ը)	216.15
Փոխանակագիր Լոնտոնի վրայ	20.32

ԼՈՆՏՈՆ, 10

Անգլ. գօնս.	91.37
Օսմ. Գօնս. սէրի B.	60.25
» » » C.	31.75
» » » D.	29.62
Պանք Օթթոման	14.12
Օսմանիէ	.—
Չէք Լոն.ի վրայ	25.370

ՎԻԵՆՆԱ 10

Ռուս. Երկթ.	118.70
Օսմ. Րէժի	344.
Փոխանակագիր Լոնտոնի վրայ	240.30

ՁԽՆԴԱՑՈՂՆԵՐՈՒՆ.—Երիտասարդ մը, որ ապագայ բանաստեղծ մը ըլլալու կը պատրաստուի, օր մը իր պատկանած ակումբին մէջ կ'ըսէ. «Շատ մը բանաստեղծութիւններ գրած եմ, բայց մեռնելէս վերջը հրատարակել պիտի տամ։»

—Կեցցէ՛, կը գոչեն խումբ մը բարեկամներ իրենց գաւաթները վերցնելով, ուրեմն երկար կեանք կը մաղթենք ձեզի։

Ս. ՓՐԿՉԵԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հանգուցեալ Յովհաննէս էֆ. Ճիվէլէկեանի յուղարկաւորութեան առթիւ, փոխան ծաղկեպսակի 5¼ ղշ. նուիրած է Հիւանդանոցիս Նազարէթ էֆ. Այճեան։

Հանգուցեալ Տիկին Էլմաս Գույումճեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի մէկ Օսմ. ոսկի նուիրած է հիւանդանոցիս՝ Սարգիս էֆ. Նարլեան։

Հանգուցեալ այրի տիկին Վարդուհի Ց. Տէմիրճեանի յուղարկաւորութեան առթիւ, փոխան ծաղկեպսակի 60 ղրուշ նուիրած է Հիւանդանոցիս Աստուածատուր էֆ. Նէվշէհիրլեան։

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՕՆԿՐՈՒԱԶ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆՑ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1857ԻՆ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿՈՎ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ Ի ՊՈՒՏԱԲԵՇԴ

ԿԵԱՆՔԻ Ի ՃԻՒՂ

ԱՊԱՀՈՎԱԳԻՆ ՎՃԱՐՈՒԱԾ 332,000,000 ՖՐ. ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ 114,000,000 ՖՐ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ԳՈՒՄԱՐ 461,035,390 ՖՐ.

Սոյն ընկերութեան պայմանները Թուրքիոյ մէջ գործող միւս ընկերութեանց պայմաններէն ամենէն նպաստաւորներն են։ = Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ խիստ օգտակար պայմաններով եւ անմրցելի գիներով = ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆԵՐ ի դէպ մահու եւ կենաց, չահաբաժինի մասնակցութեամբ եւ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐԵԱԼ տոկոսի սակերով, որպէս նաեւ աղջկանց դրամագիտի ու մանչ ազայոց դրամագլխի կազմութեան եւ ցմահ գանձելի տարեթոշակներու։

Կ'արժէ ուրեմն ոչ մէկ ուրիշ ապահովագրուելէ առաջ անգամ մը ընկերութեանս պայմանները աչքէ անցընել։ = Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել ընկերութեանս գրասենեակը, ՊՕԼԻՍ, ՊԱՐՆԱԹԱՆ ԽԱՆ

Ընկերութեան դրամատունն է ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՆ Դեր-գործակալութիւն՝ Գալաթիա, Ինայէթ Խան, Ն. 10։ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՈՐՏԱԿԱՎԱՐ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՄԱՐ ԱՐԳԱՔ Ն. ՔԱՐՆԱԹԱՆ

ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

«Իւնիօն» Ապահովագրական ընկերութեան Տնօրէնութիւնը յառաջիկայ 1/14 մարտէն սկսեալ իր գրասենեակները պիտի փոխադրէ, Սթամպուլ Սուլթան Համամ, նորաշէն Բաթըրճի օղլու քասաժը։ 20-11

ՔՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1863ԻՆ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐ.

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 250,000,000 ՖՐԱՆՔ

ԱՄԲՈՂՋՈՒԹԻՒՆ ՎՃԱՐՈՒԱԾ

Գլխաւոր գործակալութիւնը։— Գալաթիա կամուրջին գլուխը։

Բնտրյէ համաճայն.— Մեծ-փողոց թիւ 333։

Պալըյ համաճայն.— Սուլթան Համամ, Ալլահվէրտի Խան։

Գլխաւոր գործակալութիւնը և մասնաճիւղերը Պանքայի վերաբերեալ ամէն տեսակ գործառնութիւններ կ'ընեն։

Գալաթիոյ գործակալութիւնը ունի վարձու դրամարկղներ, որոնք տոկուն եւ վարձքի չափաւորութեան տեսակէտով անմրցելի են։ Վարկագրի տէրերուն սրամտութեան տակ դրուած են Գալաթիոյ և Բերայի գրասենեակներուն մէջ սրահներ։ Պալըյ մասնաճիւղը ապրանքի փոխարէն փոխառութիւններ կ'ընէ և իբր գրաւ կ'ընդունի ապրանքները, որոնք ի պահ կը դրուին առանց վարձքի Սիրքէճիի մէջ ունեցած իր մասնաւոր մթերանոցին մէջ։

ՏՒԴ. Ց. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

Մասնագէտ բժիշկ մորքի, գաղղիական ախտի, Այրերու եւ կիներու ծննդական գործարանքներու եւն. հիւանդութեանց

Ծիշեալ բժիշկը, որ 15 տարի շրջանակ պաշտօնավարած է Գաթէխոյի նախկին հիւանդանոցներուն մէջ, ուր վերոյիշեալ հիւանդութիւնները այնչափ տարածուած են, և որ 5 տարիի չափ ալ Եւրոպայի այդ հիւանդութեանց յատուկ նշանաւոր հիւանդանոցներուն մէջ ուսումնասիրութիւններ կատարած, և գործնական փորձեր ըրած է, և այս կերպով նոյն հիւանդութիւններու բուժման ամենավերջին միջոցները ծանօթացած է, այժմ հաստատուած է Բերա Պէօյիւք Բարմագ գաղու թիւ 10 տունը, և կ'ելլա օրէն մինչեւ ժամը 11 կը գտնուի Պոլիս, Պաղչէ գափու, պահականոցին դիմացը, Քիւչիւքեան դեղատունը, ուր կը դարմանէ վերոյիշեալ հիւանդութիւնները, որչափ ալ հինցած ըլլան ատոնք։ Ուրբաթ օրերը Գալաթիա կը դարմանէ աղքատները։ 100—40

ՀԱԳՈՒՍՏԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Գ. ԷՐՄԷՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլիս, Սուլթան Համամ, Թոփալեաճ խան

Թոփալեան խանի յիշեալ մեծ վաճառատունը որ հանդերձեղէնաց վաճառատուներուն էն հինը և էն նշանաւորն եղած է, բնաւ իր անունը և տեղը փոխած չէ, և իր տէրը, Գ. Էրմէնեան վաճառատան գործառնութեանց մէջ ա'լ աւելի կանոնաւորութիւն մտցուցած է։

Կը ծանուցուի յաճախորդներուն թէ Թոփալեան խանի չրջակաները զանազան անուններով և վերջերս բացուած հանդերձեղէնաց վաճառատուները Գ. Էրմէնեան և Ընկ. վաճառատուներուն հետ ո և է յարաբերութիւն և կապակցութիւն չունին։ Հետեւաբար յաճախորդները կը հրաւիրուին դիմել Թոփալեան խանի վաճառատունը։

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐՆ ԱԼ ԲԱՑ Է

"ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ„Ի

ՏՊԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

կը տպուին ամեն տեսակ

ՏԱՃԿԵՐԷՆ, ՀԱՅԵՐԷՆ, ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ ԵԼՆ.

ԴԻՒՐԵՐ, ՑՑԵՐԱԿՆԵՐ, ՄԱՀԱՃԱԴՆԵՐ ՆԱՄԱԿԻ ԳԼՈՒԽՆԵՐ

եւ

ՋԱՆԱԶԱՆ ՑՈՒԱԴՐԱԿԱՆ ԴՈՒՆԵՐ

ԴԻՒՐԱՄԱՅՋԵԼԻ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐՆ ԱԼ ԲԱՑ Է

կէս օրեն վերջ, թերթը առաւօտները եղելոյն համար

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

ՀԱՄՈՅՆԵՐՈՒ ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՅՈՒՅԱԿ

ՑՐԴ ՇԱԲԱԹ. 1903 ՓԵՏՐ. 19ԷՆ 25

ՀԱՑՑԱՔ ՓԱՓՈՒՆ-ԵՆԿԵՐՔՐՔ ՓՐՔ

ՇԱՀԱԳՈՐԾՈՒԱԾ ԳԻԾ 578 ՔԻԼՈՄԵԹՐ

Քիլոմեթրի տարեկան հասոյթը

Փոխադրութիւն	Ներկայ չրջան Ֆրգ.	Նախորդ չրջան Ֆրգ.	Տարբերութիւն յաւելում Ֆրանգ	Նուազում Ֆրանգ
Շաբթուան մէջ	9500 23	14441 39		4941 16
Նախորդ չաբաթներու	8173 45	12069 70		3896 25
Ցունվար 1էն	8339 30	12366 16		4026 86

ԽՍԿՔՊԷՀԻՐ-ՓԱՆՔԱ ՓՐՔ

ՇԱՀԱԳՈՐԾՈՒԱԾ ԳԻԾ 445 ՔԻԼՈՄԵԹՐ

Փոխադրութիւն	Ներկայ չրջան Ֆրգ.	Նախորդ չրջան Ֆրգ.	Տարբերութիւն յաւելում Ֆրանգ	Նուազում Ֆրանգ
Շաբթուան մէջ	4787 75	7234 18		2446 43
Նախորդ չաբաթներու	4722 19	6264 25		1542 06
Ցունվար 1էն	4730 38	6385 50		1655 12

Գ. ՄԻԳՈՒԼԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՍԻՐՔԷՃԻ ԹՐԱՄՈՒՅԻ ՊՈՂՈՏԱՑԻՆ ՎՐԱՑ ԹԻ 24 ՔՒՕՐՐԻՒԻԻ ԽԱՆԻՆ ՏԱԿԸ

ԱՆԱՐԳԵԼԻ ԵՒ ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ԳԻՆԵՐ

Մեր այս նոր վաճառատան մէջ կը գտնուին Եւրոպայի ամենէն նշանաւոր գործարանները ըլլան ոսկի է, արծաթէ, ժ-ի-ոք և նիքելէ, ինչպէս նաեւ սեղանի վրայ դրուելիք և պատի ժամացոյցներ, որոնք կրնան լարուիլ 24 ժամը, շաբաթը կամ 15 օրը անգամ մը։ կը գտնուին ոսկի, արծաթի չղթաներ, ապարանջաններ, օղներ, և նուէր տրուելու յարմար ընտիր առարկաներ։ Վերոյիշեալ ժ-ի-ոք (նիւերօք կնիքով) ժամացոյցներու գինն է 100 ղ։, մէկ կողմը ապակիով արծաթի 132 ղ։, և երկու կողմը կափարիչով արծաթի 140 ղ։։ Դրպանի ժամացոյցներու մէջ մասնաւորապէս կը յանձնարարուին «Նիւ-Եորք» կնիքը ունեցողները, որովհետեւ ասոնք քրօնօմէդրոյի նման լաւ կը բանին։

Այն դրամարկղը որուն պատկերը կ'երեւայ, Վիէննայի հռչակաւոր Bruder Hesky գործարանին կը պատկանի. ուշադրութիւն ընելու է այդ կնիքին գոն չունեցողը կեղծ է։ Այս վիէննական դրամարկղներէն զատ վաճառատունս մէջ կը գտնուին բնակարաններու յատուկ անգլ. ընտիր և չատ դիմացկուն դրամարկղներ ալ, որոնց գինն է 3½ Օսմ. ոսկի միայն. գաւառներէն եղած ապսպրանքները մեծ խնամով և փութով կը գործադրուին։ 72—47

Քիլոյնոց Վիէննական դրամարկղներու գիներն են

170 մէկ կղպանքով	6	Օսմ. ոսկի	332 քիլոյնոց երեք կղպանքով	10	Օսմ. ոսկի
170 երկու »	7	» »	400 » »	12	» »
250 » »	8	» »	500 » »	14	» »

ՍԻՆԿԷՐ

ՀԱՅԹԱՑԹԻՂ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՀԱՍՏԱՆ

THE SINGER Manufacturing Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները՝ զուտ անգլ. պողպատէ չինուած ըլլալով, իրենց տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են որ աշխարհիս ամէն կողմերը տարածուած են, և բոլոր ընտանիքները, դերձակները ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէրի Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական և չքադրամ առացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

ՄԱՄՆԱՃԻՒՂԵՐ ԲՈՎԱՆԴԱԿ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՄԱՐ

Սինկէրի մեքենաները կը վաճառուին՝

ԲԵՐԱ (Շիտակ ձամբայ, Պօն-Մարշէի դիմաց թիւ 343 և 343կրկին։
(Շիտակ ձամբայ, կալաթա Սէրայի դիմաց։
ԳԱԼԱԹԻԱ (Սինկէր խան Թիւնէլին ետեւ։
(Թրամուէյի կայարանին դիմաց։
ՊՈԼԻՍ (Սուլթան Համամ թիւ 2։
(Սուլթան Պայազիտ Թրամուէյի կայարանին դէմ թիւ 13։
ՍԿԻՒՏԱՐ (Զարյը Պոյու թիւ 140։

Ընկերութեան ընդհանուր կեդրոնատեղին է Բերա, Մեծ-Փողոց թիւ 34։ կրկին՝ Սարգիս պէյ Տիւզեանի տունը։

Կեդրոնին հեռաձայնի համար վերի նշանին ուշադրութիւն ընել է։

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ Ը ՆԿ.

NORTH BRITISH & MERCANTILE
ՆՈՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆԴ ՄԷՐՔԸՆԹԱՅԼ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1800 ԻՆ

Դրամագլուխ	3,000,000	Անգլ. ոսկի
Պահեստի դրամ	15,722693	» »
1901ի հասոյթը	3,308,106	» »

NORTHERN INSURANCE COMP
ՆՈՐԹՀԸՐՆ ԻՆՇՈՒՐԸՆՍ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1836ԻՆ

Դրամագլուխ	3,000,000	Անգլ. ոսկի
Պահեստի դրամ	5,898,800	» »
1901ի հասոյթը	1,332,600	» »

Այս ընկերութիւնք հաւատարիմ իրենց ընծայած բացարձակ վստահութեան հանգ դրամագլխի և պահեստի գումարաց տեսակէտով հրդեհի դէմ ապահովագրութիւններ կ'ընդունին չէնքերու, կարասեաց, վաճառքի ևն. ԽԻՍՏ ԴԻՒՐԱՄԱՍԶԵԼԻ ԳՆՈՎ ԵՒ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ ՀԱՆ ՈՒԻՒՐԱՔ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ.

Վճարմունք արդարութեամբ ակնթարթական եւ առատաձեռնութեամբ կը կատարուին

Մինչ այժմ հրդեհի վնասուց համար վճարուած գումար ԵՐԵՍՈՒՆ ՈՒԹ ՄԻԼԻՈՆ Անգլ. ոսկին կ'անցնի

ՄԱՐԻԹԱՅՄ MARITIME INSURANCE Cie

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 500000, ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 130000

Այս ընկերութիւնն ևս չոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջ բեռցուած ապրանքներն և դրամադրարներն չպիտէ նաև ամենաւրեք թղթատարով ղրկուած ինչքերը խիստ չահաւէտ եւ օգտակար պայմաններով կ'ապահովագրէ։ Մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել առ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՈՐՏԱԿԱՎԱՐ Կ. ՊՈԼՍՈՑ, Գ. Ց. ՄԵՐՈՒԲԵԱՆ.— Գալաթիա, Մէհմէտ Ալիփաշա Խան թիւ 22։

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 մարտ 20ի կայս. Ուքազով արտօնուած կեդրոնատեղին Բեզերպաւրկ, իրեն յատուկ չէնքը։ Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կ'ընդունի կեանքի վրայ, և Հրդեհի, Փոխադրութեան Արկածներուն, Ամէն տեսակ Արկածներուն դէմ, ցկեանս ապահովագրութիւն Շոդեկառքով եւ Շոդենաւով Ուղեւորութեան Արկածներուն դէմ, ինչպէս նաև Հաշտելիներուն եւ Ագակիներուն կոտրուելուն դէմ։

Ընկերութեան դրամագլուխն է ամ.	
՝ի վճիռ վճարուած	10,666,667 ֆրգ.
Երաշխաւորութեան գումար	122,000,000 »
Ընկերութեան ապահովագրուողներուն վճարուած դրամագլուխ եւ հնաւուց հատուցում	249,400,000 »
1901 տարւոյ մէջ գանձուած ապահովագրավճար եւ տոկոս	54,000,000 »

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել առ

Քննիչն Ընկերութեան Յարեւելս — Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար
Ա. ՀԻՒՐՄԻԶ — ԹԷՕՏՕՐ ՐՒԲԻՆ

ՎԷՆՍԱՆ ՖՈՅՏԱՃԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՎԻՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԵՒ ԱԿՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԴՈՐԾԻՔՆԵՐՈՒ

Կ. Պոլիս, Պահճէ Գաբու ձէյլալ պէյ Խանի կից թիւ 1

ՉԻՄԱԾ ՍՔԷԼԷԹ ՄԱՂԱԶԱՄԸ

Վերոյիշեալ վաճառատան մէջ ակնաբուժական եւ վիրաբուժական ամէն տեսակ գործիքներ ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ԵՒ ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ կը վաճառուին։ Ամէն տեսակ կակուղ եւ կարծր լաստիկէ (քաուչուկ) առարկաներ, աճուկի կապիճներ (գասըդ պաղը) տեսակ տեսակ գլեխներ (չիրիկա), էլեկտրական մէքենաներ, ջերմաչափներ, հեռադիտակներ, խոշորացոյցներ, մանրադէտներ (միքրօսքոբ) փոքր և մեծ մանրադէտի ապակիներ, նոր տեսակ ոսկի ևն. ակնոցներ կը գտնուին վաճառատանս մէջ։

ԳԻՆԵՐԸ ԽԻՍՏ ԱԺԱՆ

ՖԷՆԻՔՍ ՕԹՐԻՇԻԷՆ

ԿԵՆԱՑ, ՀՐԴԵՀԻ, ԾՈՎԱՅԻՆ

ԿԱՅՍ. ԹԱԳ. ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ ՎԻԵՆՆԱ, 1860ԻՆ

Գրասենեակ Հաճօբալօ Խան, Թիւ 52, 53, 54, 55, 56

ԼԻԱԶՕՐ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ Գ. ՖԷՐԱՏԵԱՆ

Ֆէնիքս Օթրիշիէն Ընկերութեան կենաց ապահովագրութեան օրինակ մը. 35 տարեկան մէկը որ կուզէ ապահովագրել Ֆէնիքս Օթրիշիէն ընկերութեան 20000 ֆր.ի և քանըմինդ տարուան համար, տարեկան 925.80 ֆրգ. պիտի վճարէ և պայմանաժամուն պիտի առնայ 31266 ֆրգ. հնչուն դրամ ամբողջովին։ Իսկ եթէ մեռնի, զոր օրինակ 10 տարիէն, իր ժառանգորդները անմիջապէս պիտի առնան 21314.62 ֆր.։

Այս ամէն գումարները ԱՆՈՒԱՆԱԿԱՆ չեն, այլ ԻՐԱԿԱՆ, և Ֆէնիքս Օթրիշիէն ընկերութիւնն այս գումարներուն վճարումը կ'երաշխաւորէ իր բոլիտով։

ԼՒՈՆՒՕՆ ՕՎ ԼՕՆՏՕՆ

UNION OF LONDON

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

1714ԻՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ Ի ԼՈՆԴՈՆ

Դրամագլուխ ..... Ա. Ո. 3,950,000

Ցարեկեան ապահովագիծ գուա Ա. Ո. 1,100,000

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՈՐՏԱԿԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ՑԱԿՈՐԵԱՆ ԽԱՆ, ԹԻՒ 71 ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻՆ ԿԱՐԴԸ

Ընկերութեան գրամագլուխն է ՕՍՄ ԿԱՅՍ ՊԱՆՔԱՅԻՆ

Գործակալութիւններ գաւառային գլխաւոր քաղաքներու մէջ։

ԹԷՅ, խնայողական նախաճաշ
ԹԷՅ, մինդարար
ԹԷՅ, մարսողական
ԹԷՅ, առողջապահիկ

Մեր վաճառատան ստէպ ստէպ կը հասնին Հնդկաստանի, Սէյլանի, Ջինի և Ճավայի ընտրելագոյն ագարակներէ

ԹԷՅԵՐ

որոնք մեծ քանակութեամբ կ'ապահին։ Այս անգամ հասած և հասնելիք լաւագոյն թէյեր չատ գոհացուցիչ գնեւով կը վաճառուին. առուներու մէջ գործածելու թէյեր չատ խնայով զատած են որոնք գոհ կը թողուն այցելուները։

Այցելեցէք ԱԻԵՏԻՍ ԱԼԻՄԵԱՆԻ վաճառատունը Թահմիզ փողոց, թիւ 49 Կ. Պոլիս։

Գաւառներէ յանձնարարութիւններ կ'ընդունուին գոհացուցիչ պայմանաւորով։ 104—33

ՋԱՎՈՒԽ ՕՂԼՈՒԻ

ՍԻԿԱՒՐԻ ԹՈՒՂԹ

ԹԻՒ 14- ԹԻՒԹԻՒՆ ՀԷՈՄԲԻՒՆԻ -14 ԹԻՒ

Այս սիկաւրի թուղթերը, որոնք խաբիսի նշանը կը կրեն, իրենց ընտիր տոկունութեան հետեւանօք մեծ յաջողութիւն գտած ըլլալով, չատ մը կեղծերը երեւան եկած են. կեղծարարներուն դէմ օրինական միջոցներ ձեռք առնուած են թէև, բայց կը յանձնարարուի յարգոյ յաճախորդներուն ալ, որ մասնաւոր ուշադրութիւն ընեն նոյն թուղթերու տեսակին, ինչպէս նաև թիւթիւն կէօմբիւկի թիւ 14, մեր վաճառատան յատուկ վաճառանիշին, որովհետեւ ծխավաճառներէ ոմանք, աւելի ստակ չահելու փափաքով, յաճախորդները կը խաբեն, և մեր ընտիր ու զուտ թուղթին տեղ վար տեսակ և կեղծ թուղթեր գրել կ'աշխատին։ Ամէն պարագայի մէջ կրկին ու կրկին կը յանձնարարուի մասնաւորապէս ուշադրութիւն ընել Խարխոս նշանին, և թիւ 34 թիւթիւնի կէօմբիւկիի պողոտային վրայ սեր վաճառատան վաճառանիշին։ 78-15